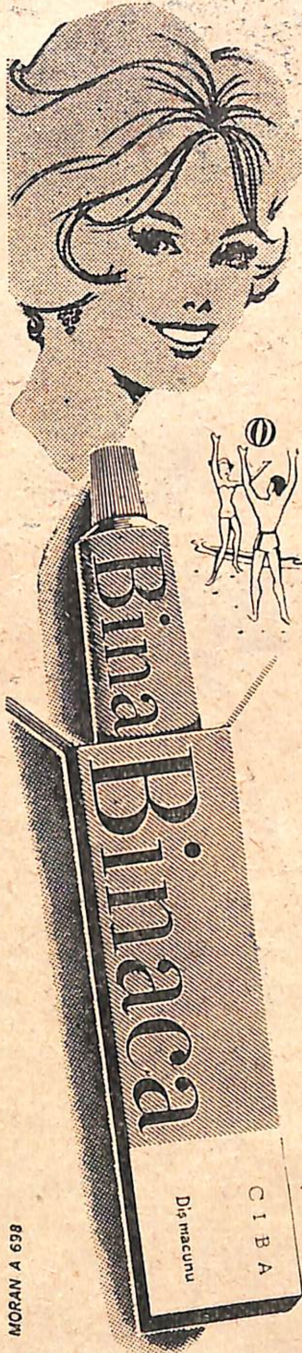

Akbaba
— Bir genç geliyor...
— Suusss... Ürkmesin!

Yaz sıcaklarında

MORAN A 698

☆ Serin bir ağız

☆ Bembeyaz dişler

Reklâmcılık 2871 - 140

Bu cüzdan ile...

...biriktirmiş olduğunuz paralar mutlaka değerlenecektir.

Bankamıza yatıracağınız tasarruflarınız, her zaman emniyette kalacağı gibi, o/o 6,5'a kadar faiz alarak zengin para ve apartman daireleri ikramiyelerine katılabilir.

TÜRKİYE EMLÂK KREDİ BANKASI

SAVAŞ REKLAM TEL 119565 ANKARA

Basın 8745 - A - 5495 - 141

Bir Hikâye Yarışması...

* **AKBABA, 4 Temmuzda çıkacak 8 sahife ilâveli yaz sayısında bir hikâye yarışması açıyor.**

* Bu hikâye yarışmasının müddeti yoktur. Kalemine ve sanat gücüne güvenen her okuyucu katılabilir.

* Hikâyeler, kâğıdın bir yüzüne ve mutlaka yazı makinesi ile yazılmış olmalıdır.

El yazısı ile gönderilecek hikâyeler yarışmaya katılmıyacaklardır.

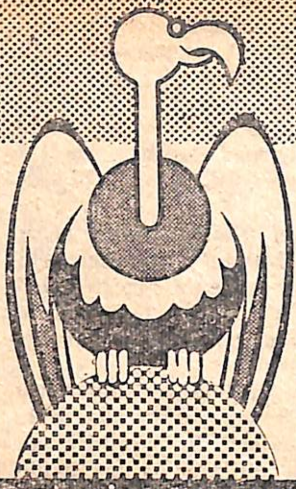
* Kabul edilen hikâyeler üç dereceye ayrılacaktır: Bir yıldız, iki yıldız, üç yıldız.

* Bir yıldızlara 50, iki yıldızlara 75, üç yıldızlara 100 lira armağan edilecek ve bu yazı bedelleri posta ile adreslerine gönderilecektir.

* Hikâyelerin AKBABA adresine gönderilmesi ve zarfın üzerine «Hikâye yarışması» yazılması rica olunur.

Ak. 142

Akbaba

SİYASÎ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç
SAHİBİ :
Ergin Ortaç
YAZI AİLESİ :
Aziz Nesin, Adnan Veli, Orhan Kemal, Rifat Ilgaz, Naci Sadullah, İlhan Selçuk, Selâmi Yurdatap, Ümit Yaşar Oğuzcan, Nimet Arzık, Necdet Rüştü, Şemsi Belli, Hüseyin Korkmazgil, Burhan Esen, Kenan Akıncı.
ÇEVİRGEN AİLESİ :
Vâ - Nû, Semiramis Aydınlık, Ergin Ortaç, Gülden Ortaç.
KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Nehar Tüblek, Cafer Zorlu, Bülent Şeren, Mehmet Polat, Semih Balcıoğlu, Mim Uykusuz, Zeki Beyner, Burhan Solukçu, Şadi Dinççağ, Erdoğan Özer.

*

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Kadri Yurdatap
Dizildiği ve basıldığı yer :
Akbaba Matbaası
Kapak baskısı :
Şaka Matbaası
Abone bedeli : Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yılığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.
Fiatı : 100 kuruştur.
İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10
Daire : 3.
Telefon : 22 18 11
İLAN FIATI :
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.
Cilt : 4 — Sayı : 99
20 Haziran 1963
YIL : 41

*

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

BAY POLİTİKACILAR!

Hepinize söylemiyorum. Ama çoğunuza söylüyorum: Bu millete lâyık mısınız bay politikacılar?.. Kafaca ve gönülce!

Bizim politika alanımız, her iş dalında meyvesiz ağaçların kök saldığı topraktır: Müşterisiz avukat, ekmeğini siyasette arıyor. Hastasız doktor, halkın kalbini dinlemek, toplumun nabzını tutmak çabasında...

Sahici adam, iki elinin üçer parmağı ile pantalonunu çekmiş: «Aman paçalarıma çamur sıvaşmasın, aman üstüme çirkef sıçramasın» diye tetikte duruyor.

Politika meydanı, o meşhur günden, o meşhur 1946 danberi böyle çamurlaşmaya, böyle çirkefleşmeye başlamıştır. Önce Atatürk'ün, sonra İnönünün büyük gölgeleri üstlerinden çekilince, nice güneşsiz kalmış yılanlar birer birer - ne birer bireri - biner biner kovuklarından çıkmaya başladılar...

Yıllardır çenesine ve yumruğuna güvenen bir gözü dönmüşler sürüsü, ne pahasına olursa olsun, halk oy'unu yağma etmeye çalışıyor: Yalanın ve iftiranın her rengi onların on parmağında... Korkuları yok. Bu, yiğitlere özgü bir korkusuzluk değildir. Bu, hayatta kaybedecek hiçbir şeyi olmayanların korkusuzluğudur: Yüzsüzlerin, hayasızların, ar damarı çatlamışların korkusuzluğu!

Sayın İnönü, eski bir konuşmasında, kimbilir nasıl bir yürek acısı ile: «Bir memlekette namuslular, en az namussuzlar kadar cesur olmalıdır» demişti.

Söz, güzel... Dilek, güzel... Ama kolay mı?

Bakıyorsunuz, kendisini idareden yoksun biri, içinde kabaran milleti idare etmek, memleketi idare etmek hevesine kapılıyor. Yakasından tutup sorsanız: «Bre çapaçul!.. Sen hangi bilgine, hangi gücüne, hangi başarına güveniyorsun?»

Alacağınız cevap, sadece şarlatan bir ağız kalabalığı olacaktır.

Biz, yeryüzündeki insanların hiçbirinden zekâca, yetenekçe geri bir millet değiliz. Hepimizin bildiği ünlü isimlere hergün yeni bir adın karıştığını sevinerek duymuyor muyuz?

İşte, Amerika'nın bilim dünyasında yaş rekorunu bir Türk delikanlısı kırdı: Yale Üniversitesinin en genç profesörü 28 yaşındaki Oktay Sinanoğlu'dur!

Şimdi, gazetelerile, dergilerile, bütün Amerikan basını onun fotoğraflarını yayıyor, onun başarısını alkışlıyor.

Oktay Sinanoğlu'nun mutluluğu, bizim, otuz milyonumuzun mutluluğudur!

Üç gün önce, belki de yanaklarına henüz ustura değmemiş bir delikanlı, güzel ve efendi yüzü, ışık dolu gözlerile Dünya gazetesinde yer aldı: İzmir Atatürk lisesinden Baskın Oran...

Ne mi yapmış bu henüz onyedi, onsekiz yaşındaki genç?

İsmini ve resmini yalnız bir tek gazetemizde gördüğüm için - belki gözünüzden kaçmıştır diye - anlatayım:

Paris'teki L'Alliance Française kurumu her yıl uluslararası bir «Fransızca Kompozisyon» sınavı açmaktadır. Bu imtihana, binlerce dünya liselileri arasında bizim Baskın Oran'ımız da girmiş ve... Ve «Fransız tarihinin sizce en enteresan olayı nedir?» sorusuna verdiği cevapla birinciliği kazanmış.

İkinciliği kazanan bir Alman gencidir!

Şimdi, İzmir Atatürk lisesinin yetiştirdiği bu Türk çocuğu, üç ay için Fransaya dâvetli.. Ayrıca, bir yıllık da Üniversite bursu alacak.

Güreş minderinde pehlivanlarımızın sırtı yere gelirken, bir Baskın'ımız sahiden baskın çıkıyor ve uluslararası bir bilgi karşılaşmasında binlerce dünya gencini tuşa getiriyor!

Acı olan böyle değerlerin, yarın nerelerde eriyip gideceğini düşünmek ve memleket kaderini avucuna almaya hırsla çalışanların kafa ve gönül çapları karşısında, ölüm çarpmışcasına susa kalmaktır.

Yusuf Ziya ORTAÇ

Gürsel «Köy Bakanlığı» kurulmasını teklif etti. (Gazeteler)

Yeni Bakan!

MEBUSLUK EHLİYETİ

Naci Sadullah

Devlet memuru siyasetle uğraşmamalı. Pekiy!.. Ordu mensubu siyasetle uğraşmamalı. Elbet!.. Ama, bu memlekette bunların dışında kaç okur yazarımız kaldığını hesap ettiniz mi hiç?

İkide birde, parlak bir vecize yumurtluyormuş gibi gerine gerine: «Demokrasi, çoğunluk rejimidir!» sözünü tekrarlayıp duranlar, iş gerçekten bizdeki çoğunluğun eline geçse, Türkiye'de nasıl bir rejim kurulacağını bir saniyecik olsun düşünmüşler midir acaba?

Bir referandum yapsanız, meselâ dört karı almak rejimine, külâhlarını havaya atarak «eyvalaaah!..» diyecekler. Politikacılarımızın terimi ile «ezici bir çoğunluk» sağlamazlar mı?

Bizim cahil vatandaşımız kafayı çekip de derdini dökmek istediği zaman:

«— Bugün çok efkârlıyım abi» diye söze başlar. Zira bizim dilimizde «efkâr» kelimesi «fikirler» anlamına gelmekten çıkmış ve halk ağzında «dertler, çileler, tasalar, acılar» mânasına kullanılır olmuştur. Bunun içindir ki, büyük çoğunluğumuz «efkârlı»dır. Ama «fikirli» değildir. Yine bunun içindir ki siz isterseniz seçimden seçime o çoğunluğun oyunu alabilirsiniz ama, çözülmesi bilim isteyen memleket meselelerinde o çoğunluğun reyine baş vuramazsınız.

«İnsanın oyu olur da reyi olmaz mı?» diyeceksiniz ama, bizde ister istemez oluyor. Zira hep bildiğiniz gibi «Biz bize benzeriz!» Siz, şalvarlı vatandaşa, terzi albümünde bile resmini görmediği frak'ı giydirmek isterseniz, ona kendi elinizle çeki düzen vermek vazifesi de elbet size düşecektir. Onu kendi haline bırakırsanız, başına geçirmeyi akledemeyeceği silindiri kimbilir ne yerine kullanacak ve papiyon kravatı da kimbilir neresine yakıştırıp bağlayacaktır!.. Tıpkı siz «plân» deyince o «pilâv» dediği gibi!

Sanki bizim büyük çoğunluğumuz bu haldedir de onlara ön ayak olmak cakası ile ortaya atılanlarımız, politikanın insanlarda aradığı özelliklere pek mi sahiptirler dersiniz?

Önce bir soralım: Ne demektir bu politika?

Lâtin kökünden gelen lûgattaki mânasına bakarsanız «Poli»: «çok», «tika» ise «surat» demekmiş!

Böyle olunca, adına politika denilen işin aslı da vaktile herhalde «mümkün mertebe çok suratlı olabilmek» sanatı imiş. Tıpkı bugünün «karakter aktörlüğü» gibi.

Yalnız şu farkla ki bu sanatin «politika» isimli olanında rol alabilmenin baş şartı «karaktersiz» olmaktır!

Tıpkı sahnede rol yapar gibi, yalanı rahat söyleceksin. İcabında iki yüzlü değil, beş yüzlü, on yüzlü olacaksın. Sabahleyin Camide namaz kılıp, akşam üstü meyhaneye, geceyarısı da daha başka bir haneye gideceksin ve ertesi gün siyaset kürsüsünde bol bol: «Vatan diyeceksin, Millet diyeceksin, Din diyeceksin, İman diyeceksin!..»

Gerçi bu garip sanatın en büyük ustası sayılan Talleyrand isimli yılan: «politikada en söker hiyle doğruluktur!» demiş ama, bu basit hiyle hırsızın tanımadığı bir karakolda bir müddet saklanmasına benzer, kurtulmasını sağlamaz!

Buna rağmen, politikanın pek çoklarımızı kendisine çeken yaman bir cazibesi var...

Elli yıl önce anket yapmış bir yazar Fuat Köprülü'ye politika yı sevip sevmediğini sormuş üstadın - Nasılsa elime geçen el yazısı ile verilmiş cevabı - iki kelimecikle aynen şu:

«Yalancılıktan hoşlanmam!»

İnsan politikaya, onun bir yalancılık sanatı olduğunu bilmeden girse haydi neyse ne diyelim. Ama ya bizim Köprülü üstad?..

Demek ki, ne olduğunu bile bile, günün birinde o bile dayanamamış politikanın çekimine kapılarak yalancılığı seviver-miş...

Artık apaçık ve besbelli ki, bizde, zaman zaman insanlara akıllarını, fikirlerini, karakterlerini ve daha bilmem nelerini unutturuveren korkunç bir hastalık bu politika!

Siz şayet medenî memleketlerdeki örneklerine bakarsanız, politikacılık bambaşka bir iştir, ağır sorumluluklar taşıyan bir iş.. Nutuk çekmek değil, yalan söylemek değil, vurgun vurmak değil, cartcurt etmek, şoför dövmek, polis tokatlamak hiç değil!

Bu memleketin çözüm bekleyen düğüm düğüm meselelerini açacak tercübeniz olacak, bilginiz olacak, hüneriniz olacak.. Ve sağlam, sarsılmaz karakteriniz olacak!

Elinizdeki hukuk diploması, tıp diploması, mühendis diploması bile size bu yetkiyi vermez! Bir milletin kaderi üstünde söz sahibi olmak için diplomaları aşan bilgiler ister!

Yapılanlara, yazılanlara, konuşulanlara bakarak iddia edebiliriz ki, bizim «dokunulmazlık» kazanmış sayın Vekillerimiz arasında bu kafa olgunluğuna gelmiş kişiler, Meclis çoğunluğu içinde küçük bir azınlıktır!

Böyle olmasaydı, Dolmabahçe stadında bile ayıpladığımız tekmeler, tokatlar, küfürler sık sık o kutsal çatı altında atılıp savrulabilir miydi?

Demek ki, biz «Masuniyet-i teşriiye» den önce bir «Liyakat-i mebusiye» kanunu çıkarmalıymışız: Mebus seçileceklerde bulunması gerek üstünlükleri bir bir belirten sıkı bir «Liyakat-i mebusiye» kanunu!

Öyle ya, otomobil direksiyonu kullanacak vatandaştan ehliyetname istemeye hakkımız var da bir ucundan memleket idaresinin direksiyonunu kavrayacak olan kimsede bazı bilgiler, bazı ehliyetler aramaya hakkımız yok mu?.. Turist gezdirecek rehberden bile bir ehliyetname sorulur da, turizm kanunu hazırlayacak mebustan bir ehliyetname sorulmaz olur mu?

Şimdi isterseniz, bir gün gerçekleşmesini dilediğimiz bir tatlı havale kapılarak diyelim ki Türkiye'de bir «Mebusların ehliyetlerini kontrol komisyonu» kurulmuş.. Ve diyelim ki bu komisyon üyeleri, mebusların evlerine gidecekler, onlardan şunları soracaklar:

«— Tahsiliniz nedir? Siyasete niçin atıldınız? Size, mebusluğu mesleğinize tercih ettirmiş olan ideal nedir? Mektepten çıktıktan sonra, mesleğiniz dışında, sosyal, ekonomik, siyasi, tarihî, kutsal bakımlardan dünya ve memleket problemlerini kavrayabilmenize gerçekten yararlı kaç eser okudunuz?»

Ve sonra da ilâve edecekler:

«— Haydi bakalım, düşünüz önümüze, bize lütfen bir de kütüphanenizi gösteriniz.»

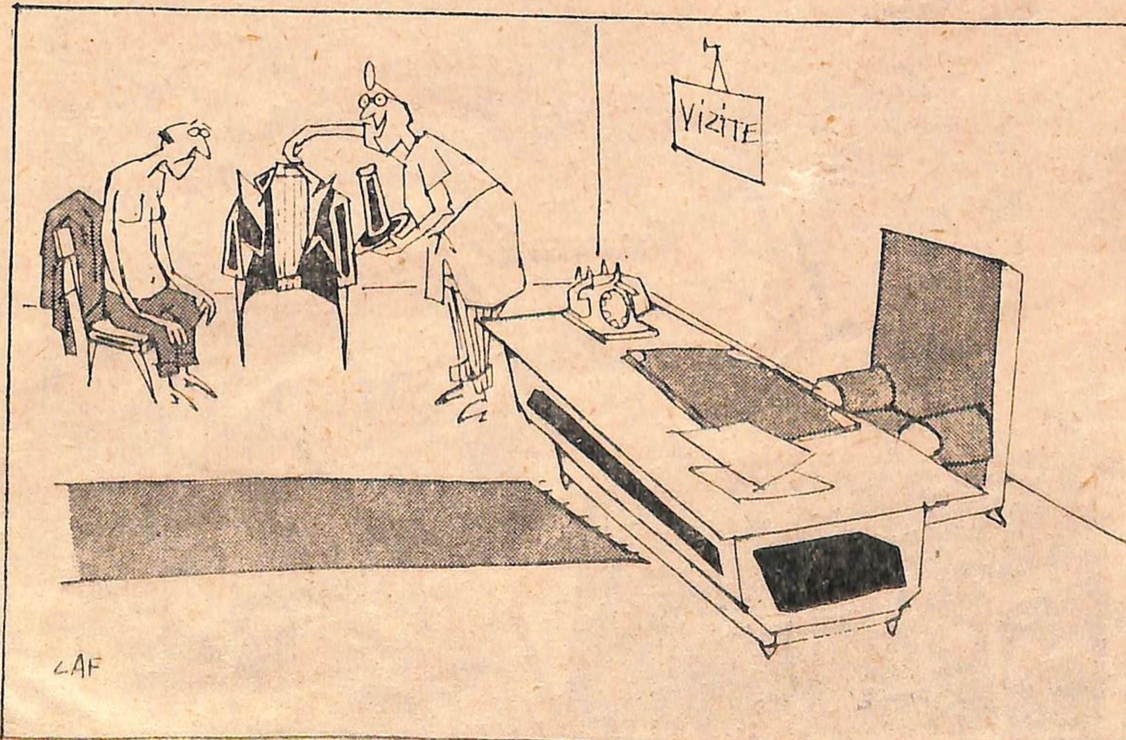
İşte asıl paniği o zaman seyredin bizde!..

Komisyonun kurulduğu, böyle bir soruşturmanın ve araştırmanın başlayacağı duyulur duyulmaz müthiş bir telâş içinde telefonlar işleyecektir:

— Alo... Mehmetçiğim... Sana bir sualimi var: Söyle bakayım, sen neye mebus oldun?

— Ben mi?.. Sana ne?

— Sana ne ne demek?.. Yarın komisyon gelecek, sana da soracak bana da.. Hiç olmazsa ce-

— Uyuyamıyorum doktor bey!..
— Bu elbiseyi giyerseniz dört yıl uyursunuz!

vaplarda ağız birliği edelim diyorum.

— Sen siyasete neden atıldın?

— Beni sen sürükledin be!

— Hadiii... Ben mi seni sürükledim, yoksa sen mi beni sürükledin?.. Şimdi sıkıyı görünce oyun bozanlık etmesene?

— Pekiy, haydi sürüklemek meselesinde işin altından kalkarız diyelim... Fakat bir de kitap derdi var.. Radyoyu dinledin ya sosyal diyor, ekonomik diyoı, memleket diyor, problem diyor.. Diyor oğlu diyor... Kitaplığımızda bunlara dair eserler var mı diye sıkı yoklama yapılacakmış...

— İstifa ederiz...

— Lâf!.. Etsene bakalım!.. Bu vartayı istifasız atlatmanın bir kolayı bulunmaz mı?..

— Bilmem... Senin aklına bir çare geldi mi?

— Ben, eşten dosttan biraz kitap tedarik ettim... Oğlanın mektebine de haber saldım, akşama ne kadar kitabı varsa hepsini getirecek... Bir de eli çabuk marangoz buldurdum, adam şimdi içerde bizim aynalı dolabı kitaplık kılığına sokuyor, bitince kitapları raflara güzelce istif edeceğiz!

— İyi... Sen işi sağlam tutmuşsun... Ama bizde hanımın yemek kitabından başka tek kitap yok... Sen komisyonu savdıktan sonra o kitaplığı bize göndersen olmaz mı?

— Olmaz... Bizim hemşehrilerden Ahmet beye söz verdim. O fıkaranın evinde yemek kitabı bile yokmuş... Demin: «bizde kitaba benzer bir telefon rehberi vardı. Geçen gün onu alan komşular da evlerini kapayıp yazlığa gitmişler!» diye dert yanıp duruyordu.

— Sen şakayı bırak da beni dinle.. Aklıma başka bir çare geliyor: Gitsem bu iş bitinceye kadar profesör olan kaynımın evinde otursam... Ne dersin?.. Onun evi tıka basa kitap dolu!

— Doktor değil mi o?

— Doktor.. Ne olacak?

— Doktor kitabı bizi kurtarır mı?

— Lâfa bak, lâfa... Seni çocuk kitabı, ödünç aldığın komşu kitabı kurtarır da beni koskoca tıp fakültesi profesörünün kitapları kurtarmaz mı?.. Ciltlerle dahiliye de var, hariciye de!

— Eh, bir dene bakalım..

— Sanki mebusluktan atarlarsa ne çıkar?.. Bu memlekette kitapsız yapılacak iş kıtlığına kıran mı girdi?

* * *

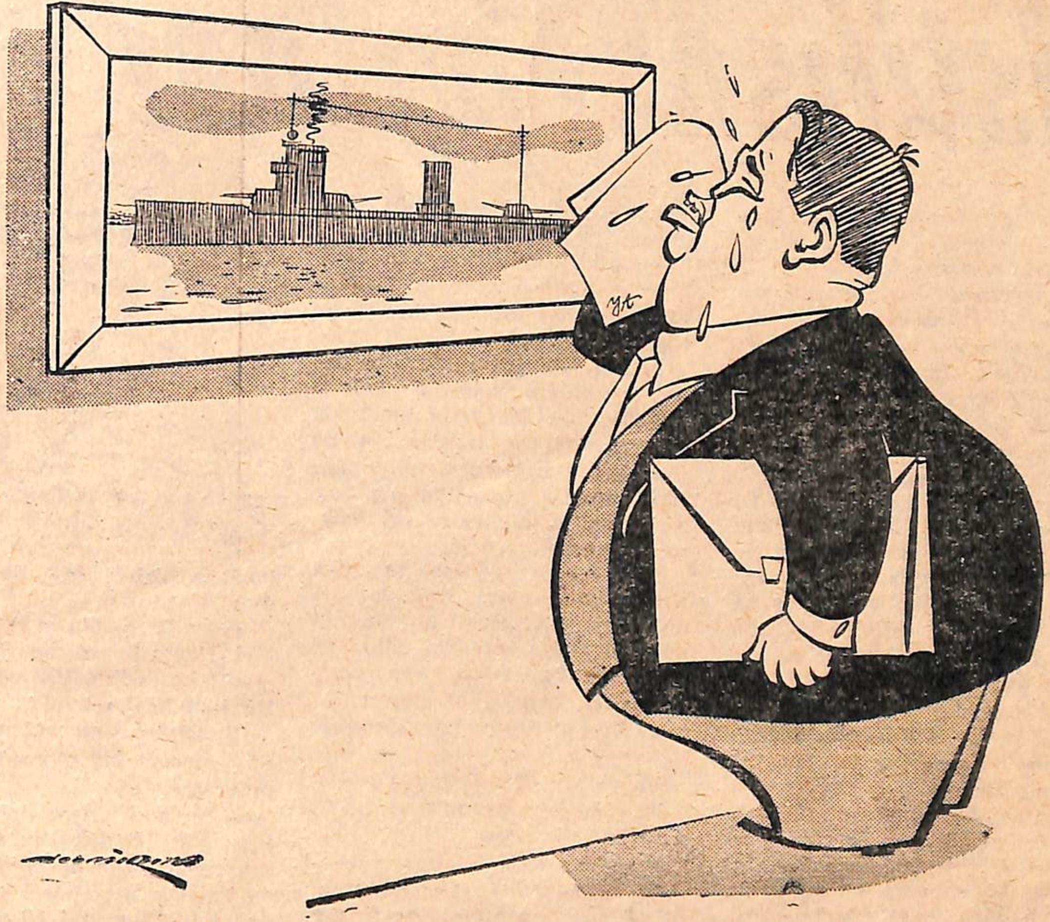
Şayet siz bu yazının yayınlanışından sonra bazı mebuslarımızı sahaflarda sık sık görmeye başlarsanız şaşmayınız: İhtiyaten birkaç yüz kilo kitap alacaklar demektir.

Siz: «Bari şunları biraz da okusanız» derseniz, burun kırıp şu cevabı vereceklerini sanıyorum:

— Aman biradeeer, seçmenlerimize maval, düşmanlarımıza meydan okumaktan kitap okumaya vaktimiz mi var!

Naci Sadullah Danış

Yavuz zırhlısı hurda olarak satılıyor. — Gazeteler —

Prof. Yavuz — Ben ağlamayım da kim ağlasın?!

YANIKLA R

Eskiden bu aylar İstanbul'un yangın mevsimi idi. Gençlerimiz hayretle sorabilirler: Yangının da mevsimi olur mu?

Evet, eskiden olurdu: Patlıcan çıktı mı, tavada kızartırken ya zeytinyağı devrilir, ya kıvılcım sıçrar, ya baca tutuşur ve tahta mahalle baştan başa kül olurdu.

Şimdi yangın mevsiminin yerini yanık mevsimi aldı: Plajlarda yanan yanana... Gazetelerde doktorlar halka öğüt veriyor: Aman güneşte çok durmayınız, beyine zararı vardır.. Aman fazla yanmayınız, kalbe dokunur!

Aldıran yok... Ama hastalanan da pek yok galiba... Acaba çağımızda beyinsizler ve kalpsizler pek mi çoğaldı dersiniz!

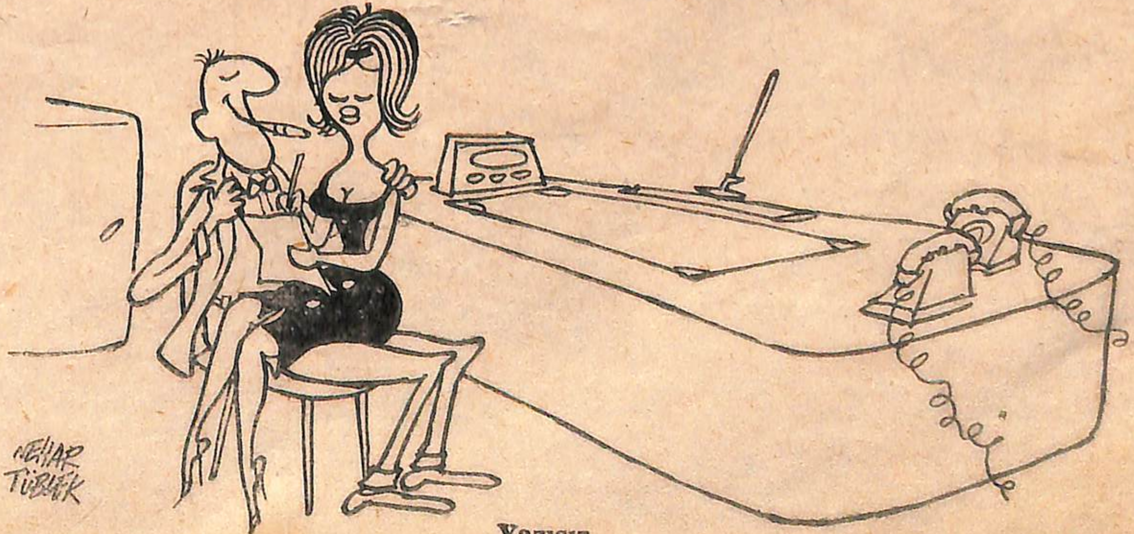
Dünkü edebiyatın mehtap tenli yuvarlak omuzlu, kartopu güzelleri şimdi karikatür güzeli bile değil... Beyazlık sadece tunç esmeri bir güzelin koyu kırmızı dudaklar arasında çakan dişlerinde!

Plajlar kumların kızgın döşeğine serilmiş güzellerle dolmaya başladı. Kadın, erkek, yanma ve yakma yarışında...

Ama bunun en korkuncunu dünkü gazetelerde okudum: Vietnam'da bir rahip, sarı cübbesini benzine bulayıp giymiş ve dokuzyüz rahip ve rahibenin duaları arasında bir kibritle kendini ateşlemiş!

Allah kimseyi böylesine yakmasın... İngiliz Harbiye Nazırını yakan gönül yangını bile bunun yanında bir plaj yanığı kadar tatlı.. O, Hiç olmazsa bir güzelin kızık saçları ile alev alev yandı!

İş başında yetiştirme semineri açıldı.. (Gazeteler)

Yazısız

İstihsal Fazlası

KENAN AKINCI

Efendim, bendeniz çok çalışan, ama ortaya bir şey çıkaramıyan yazarlardan biriyim. Neden derseniz, oturdum mu masanın başına, bir kaç saatin içinde şöyle dört-beş yazı birden döktürmek isterim. Kafam istop eder. Kalem elimde saatlerce tavana bakar dururum.

Akbaba'ya misafir gelmiştim. (Edirne'nin Enez kazası köylerinden birinde öğretmenim) On gün kalacağım. Eh, şu on günde en azından on yazı yazarım dedim ve «öyle bir şiddet-i tasmîm ile» gömüldüm ki, boş kâğıtların içine, tatil bittiği zaman elimde — ne on, ne onbeş - tam yirmi sekiz yazı vardı. Yalnız, bu yazıların bir tanesi bile yayınlanacak durumda değildi. Hepsinden beşer, onar satır yazmıştım ancak!

Bizim Akbaba'da hepimizin akıl hocası Bülent Şeren'dir. İsteyene, istemeyene öylesine akıl dağıtır ki, sanırım bu cömertliği yüzünden kendi kafatası nihayet dilenci çanağına döndü!

Gittim ona açtım derdimi.

— Kardeşim, neden fazla yazamıyorsun, biliyor musun? dedi ve «Yazarın az, veya çok yazmasının psikolojik, sosyolojik, jeolojik, patalojik, arkeolojik nedenlerinden başlayıp, üç-dört saat kadar: Bergson'dan, Kant'dan, Lumumbanın öldürülmesinden, Darvinizmden, ev kiralarından, Spor-totodan, sosyal adaletten bahsedip niçin daha sık yazamadığımı güzelce anlattı!

Teşekkür ettim ve zekâmı uyandıracak bir ilâcın var olup olmadığını sordum. Geceydi. Eve gitmesi gerekiyordu. Bu konuda fazla izahat vermedi.

— Böyle bir ilâç vardı, dedi. Hap şeklinde alınıyor. «Şâbanol» diye bir ilâç. Reçetesiz satılır.

Benim gibi bir yazar arkadaş varmış böyle: Vedat Saygel. O arkadaş bile iki yılda bir hikâye yazarken bu haptan almış da, bir yıl içersinde; Akbaba'ya bir hikâye, amcasına bir bayram tebriği, eniştesine iki mektup yazmış!

Yani zekâyı adamakıllı işletirmiş bu haplar. Uyuklamayı da önlermiş. Kalemi kâğıdı alıp çöktüm mü masaya, elim hiç durmıyacakmış!

Hemen koştum eczaneye:

— Ver, dedim. Beş tüp «Şâbanol!»

Bir tüpte yirmi hap varmış: Yüz gün formumda olacağım demek!

Hapları ceket cebime yerleştirip, otobüs durağına koştum. Atladım otobüse, yallaaah, ver elini bizim köy. Yolda düşünüyorum: Hele müfettiş gelince şöyle beş altı tane birden yutayım da, o da öğretmen görsün...

* * *

Böyle gezi dönüşlerinde yeni bir şey almışsam köylülere göstermeden edemem. Onları şaşırtmak hoşuma gider.

Beni hoşlamağa gelmişlerdi bir kaç kişi. Onlarla konuşurken ansızın aklıma gelmiş gibi, acele acele ceplerime saldırdım. Zorum hapların önemini belirtip ilgilerini çekmek. Ne çıkaracağım diye dört gözle bakıyorlardı.. Çıkardım «Şâbanol» lardan birini açıp bir hap aldım, yuttum.

— Nedir o öğretmen? dedi biri. Hasta falan mısın?

— Hiç, dedim. Bir şeyim yok? Bu hap başka hap!

Büsbütün meraklanmışlardı. Şöyle esaslı bir poz alıp açıklamaya giriştim:

— Bu hap kafayı daha iyi çalıştırmak içindir. Bir tane yuttun mu en zor hesapları yapar, en karışık meseleleri tereyağından kıl çeker gibi çözersin!

Dursun Amca:

— Hep yutar mıydın sen bundan? dedi.

— Tabii, dedim. (Aklımca hapın önemi artsın diye!)

— Hımm, öyle hap yutaydım, ben de bi mallim olurdum bi tarafa!

— Öyle deme: Asıl muallim olunca hapı yutardın!

— E, nesi varmış o hapların? Bülent'ten öğrendiğim gibi Allah ne verdiyse döşendim. Ağızları bir karış açıldı. Hap etkisini göstermiş olacak, Dursun amca güç belâ kesti sözümü:

— Bre çocuk, meppuz gibi konuştun, yatsıyı da unutturdun bana.. Bu dediklerin hep bu hapı yuttuktan sonra mı geldi aklına?

— Tabi ya. Efendim meselâ hapların entellektüel ve aktüel etkilerini hiyeroglif ve coğrafî bakımdan..

— Aman gözünü seveyim başlama: biz gidelim gayrı. Yalnız sen o haptan şayet ucuzsa bir kaç tanecik ver bana..

— Vereyim efendim vereyim, ucuzluk ne ki?.. Ucuzluk demek, bir memleketin alış gücünün...

Dursun ağa ellerime sarıldı:

— Aman gözünü seveyim başlama mallim efendi Ver şu haptan bir kaç tane de kaçalım.. Çok geç oldu!

Tüpten beş hap daha çıkardım, Dursun amcaya verdim.

— Şunun kiyadını da okuyuver, dedi.

— Okuyayım: «Şâbanol'un beyin sinirleri üzerine yaptığı uyarıcı etkiler beynin daha iyi çalışmasını sağlar. Zihin yorgunluğunu giderir. Aklı daha verimli hâle getirir. Bir veya yarım kaşe alınmalıdır. Fazla alınırsa sinirleri bozabilir.»

— Hadi Allahaısmarladık! Anlaşıldı gayrı, dediler.

Ben de peşlerinden yetiştirdim:

— Güle güle, iyi geceler, derin uykular, sabahleyin bol iştahlar, gündüzleri iyi işler..

Onlar gittikten sonra oturdum masanın başına Giriştim yazı yazmağa. Bir kaç dakika içinde önümdeki kâğıt tamamen dolmuştu. Baktım gerçekten iş var bu hapta. Fazlası sinirleri bozarmış Püf.. D.P. devrinde bile bozulmamış benim sinirlerim be!.. Çıkardım üç hap daha, hepsini birden yuttum. Tekrar kapandım kâğıtların üstüne. Durmadan yazıyorum. Yazdıkça açılıyor açıldıkça yazıyorum. Saate takıldı gözüm: Ohooo, sabaha dört saat kalmış. Artık yatmalı. Ama elim durmuyor bir türlü! Elimi kâğıttan kaldırdım: Sakat dilencilerin elleri gibi havada oynuyor!

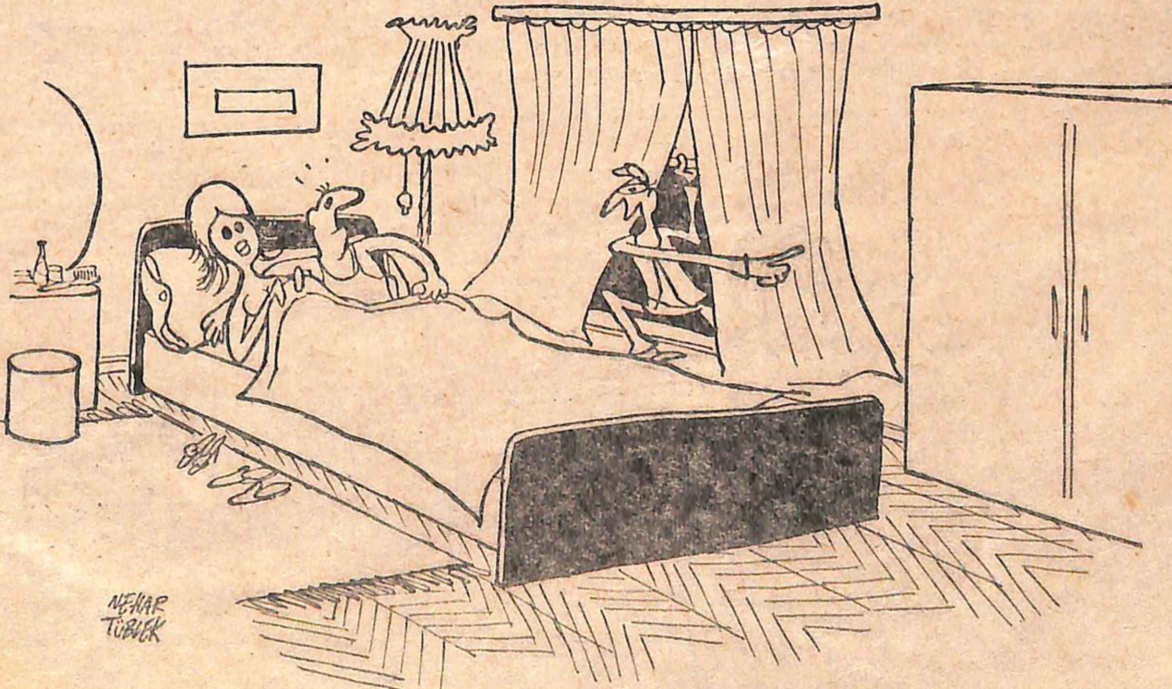
Yattım.. Uyku muyku ne gezer? Elim, yastığım, yorganın üstünde boyuna bir şeyler yazıyor! Üstelik sol elim de başladı.. Kimbilir neler yazıyorum? Belki bir şaheser gürültüye gidiyor! Bu düşünceyle hemen fırladım yataktan. İki elime de birer kalem aldım. Öyle başladım. Yazdım, yazdım, yazdım. Ortalık bir kararıyor, bir aydınlanıyor. Ben aydınlıkta da yazıyorum, karanlıkta da. Geceymiş, gündüzmüş, umurumda değil. Her şey vız geliyor bana...

* * *

Devlet büyükleri gayret ve başarımı işitmiş olacaklar. Özel bir yere götürüldüm Çevremde beyaz gömlekli birileri hizmet ediyor. Ama kimlerin nereden alıp nereye götürdüğünü, kimlerin hizmet ettiğini bilmiyorum Yazı yazmaktan başımı kaldırıp bakamıyorum ki..

Şimdi Bakanlar Kurulu toplanmış, Amerika'daki istihsal fazlası gibi bendeki istihsal fazlasını ne yapacağını düşünüyordur herhalde!

İstanbulda trafik düzeni değişti. — Gazeteler —

— Affedersiniz bayım, Karaköy'e buradan mı gidilir?..

7 gün

PAZARTESİ :

Gülhane parkı, İstanbullulara Şehremini operatör Cemil Paşanın armağanıdır. Gençliklerinde onun açılış gününe yetişenler şimdi yetmişinde!

Sarma çarşaf o günlerin modası idi. Çene ucuna kadar inen siyah bir peçe altından beyaz bir göğüs üçgeni görürdük... Görüp göreceğimiz rahmet de buydu! İstanbullular, şehrin ortasında kendilerine ulu ağaçların gölge serdiği bu güzel park için Cemil Paşaya teşekkür ettiler mi, bilmiyorum. Ama, yobazların bir çuval dolusu boynuz gönderdiğini o zamanki gazetelerde utanarak okumuştuk!

Son yıllarda çok bakımsız kalan Gülhane Parkı, şimdi demokrasi havasına uygun bir önem alıyormuş: Açık hava kitaplıkları kurulacak, açık hava kürsüleri yükselecek ve bizim «külüstür park» «Kültür Park» olacakmış...

Eskiden güller açan, bülbüller öten bu yeşil dünyada şimdi ne çiçekler açacak ve ne kuşlar ötecek, bilemeyiz... Eğer politikanın kabak çiçekleri açar ve uğursuz kargaları üşüşürse, eyvaaah, oranın da huzuru kaçtı demek!

SALI :

İstanbul'daki Bankalardan birinin müdür muavini, Büyükçekmecedeki bir otelde kâtibesi ile baskına uğramış!

Günlük gazetelerin verdiği bilgi, bir mizah dergisine yakışmayacak kadar açık saçık... Bunu, ciddî basınımıza bıraktıktan sonra, asıl olaya gelelim:

Banka müdür muavini ile kâtibesi, karakolda kendilerini nasıl savundular, duymadık. Ancak basıldıkları yer Çekmece olduğuna göre, herhalde, kalkınma şartlarına uyarak yatırım yapıyorlardı!

ÇARŞAMBA :

İkinci koalisyonun bir Ulaştırma Bakanı vardı: Rifat Öçten...

İki özelliğinden ürkmüştüm bu zâtın: Soyadından bir, karagözlüklerinden iki...

Öçten!.. Ne demek bu?.. Benim bilmediğim yumuşak, iyi, haklı bir mânası bile olsa duyanlara ürküntü veren bir isim: Öç'den!.. Yani!.. Yanisi yok: Öçten işte!

Şimdi kendine öc'ü soyadı seçmiş bu muhterem zata bir de karagözlük takınız!.. Eeeh, Ulaştırma Bakanının hoşlanmadığı memurları artık nerelere ulaştıracağı kendiliğinden anlaşılır.

«Seni azlettim.. Seni Bakanlık emrine aldım.. Seni kadro dışı bıraktım.. Seni iki basamak aşağı indirdim» derken, bir baktık ki, sayın Öçten kendi kendisinden de öç almamış mı?

Hani, gemiyi karaya bindiren acemi kaptan: «Ulan ne yaptın?» diye üzerine yürüyen yolculara: «Ne yapayım, deniz bitti» demiş ya... Acaba Ulaştırma Bakanı da kadroda azledilecek adam bitince kendi kendisi mi azletti!

PERŞEMBE :

Halkalı'dan Sirkeci'ye gelirken tren yoldan çıkmış!

Biz buhar çağına girerken, dünya buhar çağından çıkıyor, elektrik çağına giriyordu. Şimdi dünya elektrik çağından çıkıp Atom çağına girmek üzere... Biz mi?.. Biz de elektrik çağının eşiğindeyiz. Ama çıkış değil, giriş için!

İşte, sayılı bir kaç elektrik aracımızdan biri olan tren, yine yoldan çıkmış...

Bu yoldan çıkış şunu ispat ediyor: Henüz elektrik yoluna giremediğimizi, biiir... Yoldan çıkmaya çok alıştığımızı, ikiii.

CUMA :

İstanbul Belediyesi zengin bir gelir kaynağı bulmuşa benziyor..

Gazetelerde okuduğumuza göre, Sirkeci'deki bir genel helâ, iki yıllığı 95 bin liraya kiralanmış... Aylığı, aşağı yukarı dört bin lira!

Bu fiata Sirkeci'de apdeshane değil Büyükada'da köşk Boğaziçinde yalı, Maçka caddesinde kaloriferli apartman tutarsınız!

Affedersiniz, yanıldım: Bu iki yıllık kiraya, küçük bir Villâ, yeni evliler için kaloriferli bir kat, Anadolu kıyısında bahçeli bir ev alırsınız...

Yıllardır o kadar önemli, o kadar kıymetli işlerimizin içine şeyettik ki, en yüksek kira, nihayet helâ kirası oldu!

CUMARTESİ :

Bütün gazetelerde ayrı ayrı fotoğrafları çıktı. Ama kınından sıyrılmış kılıç bacaklar, ama bir şehvet anındaki baygın bakışlar, ama öp beni diyen yarı aralık dudaklar biribirinin eşiydi bu ayrı ayrı resimlerde...

İngiliz Harbiye Nazırının güzel oynaşı Christine Keeler'den bahsettiğimi anladınız, değil mi?..

Henüz kırksekiz yaşındaki genç adamın adı, Londra basınının ilk sayfasında «görülmemiş rezalet» «yüz kızartıcı skandal» diye halkın şahlanan gazabına atılıyor!

Suçu, kızılsaçlı, körpecik bir kızla oynaşmak... Hem de, evli, karısını, işini unuturcasına değil. Haftada bir!

Biz, ne İzmir'in kibar lokması güzel kızlarını, ne çifte gerdanlı kart zanparalarını böylesine açıklayabildik mi?

Hey gidi İngiliz demokrasisi heeey... Tevekkeli «asılacaksan İngiliz sicimi ile asıl» dememişler... Basılacaksan da, anlaşılan böyle!

PAZAR :

Fısıltılar devam ediyor: Karasapan da istifa edecekmiş... Çelikbaş da istifa edecekmiş... Ağanoğlu da istifa edecekmiş.. miş, miş, miş...

Bu istifa edecekmiş salgını bize bir eski istifayı hatırlattı:

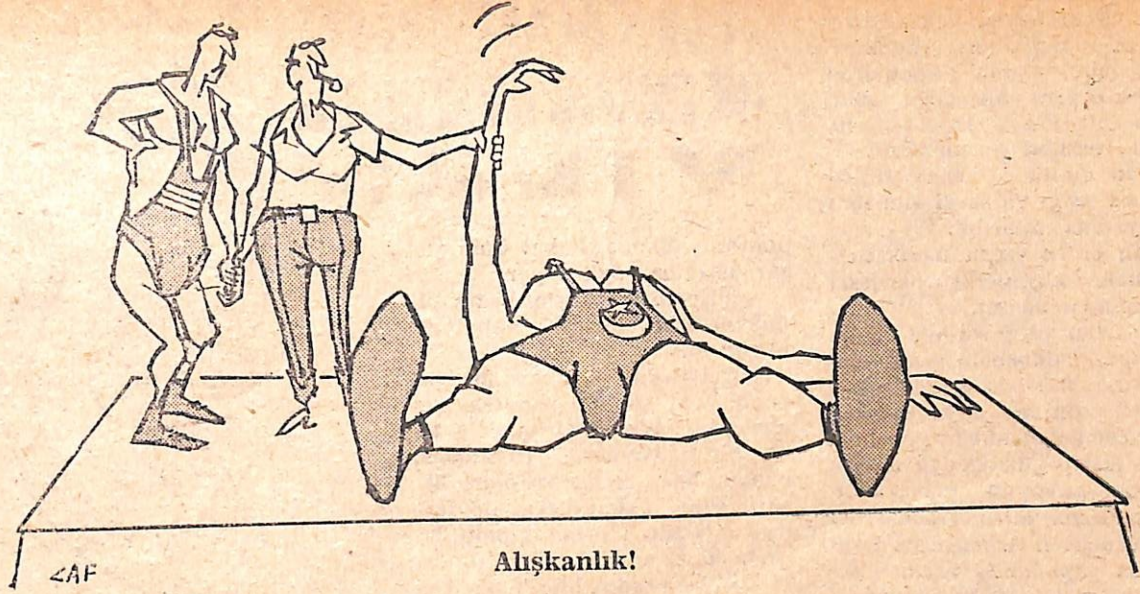
Bir aralık Maarif Vekili olan Abidin Özmen'e, Atatürk, akşam sofrasında sorar:

— Abidin bey, sizin için istifa etti diyorlar, doğru mu?

Pek efendi bir adam olan Abidin bey:

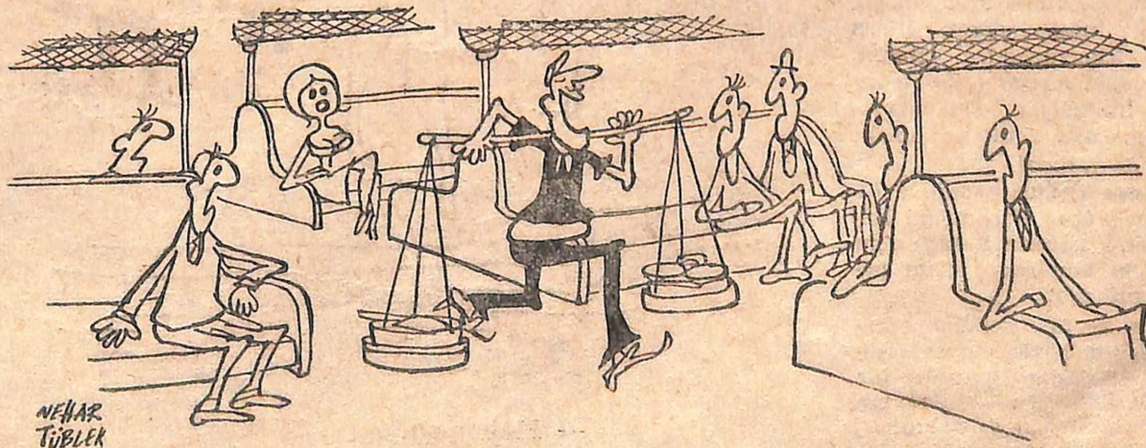
— Aman Paşam, der, bendeniz istida ile gelmedim ki istifa ile gideyim!

Bugün oturduğu koltukta kaybolanlar içinde böyle bir kabadayımız bile yok!

Alışkanlık!

Yaz tarifesinde vapurlarda «Kanlıca yoğurdu» seferleri var.. — Gazeteler —

— Gaymaaak!..

KUYRUĞUNU KEMİREN YILAN

Pitigrilli'den:

Adnan Tahir

[illegible] nerede biter, terbiyesizlik nerede başlar pek kestiremiyoruz artık. Mânevi konular da ölçünün, maddî konularda da ayarın zerresine, değil kaldırımda, bir kimya lâboratuarında bile tesadüf edemezsiniz.

Bütün mutlu geleneklerimizi ite kaka saygı ve sevgi sınırının öbür yanına aktardık!

İnsan ömrü çılgın hakikatlerle budala hayallerin dengesiz karışımından ibaret.

Bu şartlar çerçevesinde mizah yapmağa kalkışmak abes. Kuvvetli bir nükte bulduğunuzu farzedelim. Bu nükte ya nükleer bir denemenin sun'i cehenneminde eriyip gidecek, ya da yörüngesine giren bir feza gemisinin azametine kurban olacaktır.

Hayvanları dile getirecek hokkabazlık yapmanın modası da geçti. La Fontaine'in hikâyeleri ilkokul çocuklarını bile tatmin etmiyor artık.

Şimdi, insan kafasından çok daha iyi düşünen elektronik beyinler, insan gücünü kat kat aşarak masal devlerini bile gölgede bırakan robotlarımız var.

Bütün bunlara rağmen mizah yapmak ve nükte savurmak hevesinden kendimizi bir türlü kurtaramıyoruz. Çünkü ağlamak kadar gülmek de bir nevi ihtiyaç. Ama biz böyle bir devirde büyük kahkahalara değil küçük tebessümlere bile razıyız.

İşte size bu iyi niyetli gayeyi tutan iki mütevazı fıkra:

1 — Sabah vizitesine çıkan askerî bir doktor koğuştaki karyolaların önünden koşar adımlarla geçerken hemşireye soruyor: «Yeni bir şey var mı?»

— «Hayır efendim. Yalnız sizin cepheye gitmemek için hasta taklidi yaptığınızı söylediğiniz asker öldü. Diğerlerinin durumunda bir değişiklik yok.»

2 — Boynunu bükerek komiserin karşısına çıkan adam ağlamaklı bir sesle:

— «Cüzdanımı çaldılar» diyor.

Fakat üç gün sonra cüzdanını başka bir ceketinin cebinde bulmuştur. Şikâyetini geri almak için hemen merkeze koşuyor. Komiserin cevabı şu:

— «Geç kaldınız. Biz hırsızı tevkif ettik bile.»

* * *

İçtimaî olayları bundan öteye karikatürize etmek geçmiş devirlere nispetle gittikçe güçleşiyor.

İnce zevklerin çoğu gibi mizah da belirli renk ve şekillerin birbirini tamamlayarak değil, birbirini imha ederek iflâsa doğru tekerrüründen ibaret. Nüktelerdeki hassasiyetle kitlelerdeki hassasiyet arasında oranti kurmağa artık ne imkân var ne de ihtimal.

Kendinde doğup kendinde ölmeğe mahkûm durumdaki mizah, insana çaresiz kaldığı için kuyruğunu kemiren yılanı hatırlatmıyor mu?..

Herkes kendi kendine soracak: «Neden böyle oluyor?» diye. Mağara kadar karanlık bir sual. Bu karanlığa birkaç mîsalle ışık tutmağa çalışalım.

Molière hastalanmış. Üç gündür yatakta. Biri kalkmış ona doktor yollamış. Fakat ünlü yazar, uşağına şöyle diyor:

— «Kendisine söyle, hasta olduğum için kimseyi kabul etmiyorum.»

Sacha Guitry'yi, ömrünün son günlerinde on iki mütehassıs birden tedavi ediyordu. Bir telâş bir kıyamet... Damlalar, haplar, kompresler ve daha bir sürü şey... Fakat hepsi de faydasız. Nihayet hasta günün birinde dayanamıyor, şöyle diyor:

— «Bir insanın bütün bu ilâçlara tahammül edebilmesi için demir gibi sağlam olması şart.»

Geçirdiği müthiş bir krizden sonra da kendine gelir gelmez başucundaki doktorlara bakarak acı bir tebessümle gülüyor:

— «Sizleri kaybedeceğim diye öyle korktum ki...»

Mizah ansiklopedilerinde, insanları nükte yolu ile karakterize eden bir sürü malzeme var. Clemanceau'dan bir misâl:

— «Harp, sadece generallerin eline bırakılmayacak kadar ciddî bir şeydir.»

Alphonse Allais'den bir misal:

— «Para denen şey olmasaydı fıkaralığa katlanamazdık.»

Mark Twain'den bir misal:

— «Sigarayı bırakmak hiç zor değil. Ben en azından elli defa bıraktım.»

Courteline:

— «Kadınlar öylesine yalancıdır ki söylediklerinin aksine bile inanmak saflık olur.»

Achille Campanile:

— «Güneşin doğuşu ne kadar güzel... Ama ne yazık ki çok erken doğuyor.»

Henri Monnier:

— «Şehirleri kırda kurmayı akıl etselerdi havası daha temiz ve sıhhatli olurdu.»

Sainte-Beuve:

— «Alimlerin bütün gayretine rağmen çok yaşamak için ihtiyarlamaktan başka çare yok.»

İspanya kralı uşağını ikaz ediyor:

— «Beni yavaş yavaş giydir, acele işim var.»

Ve nihayet kimin yaptığı bilinmeyen bir nükte daha:

— «Şeytanın en büyük şeytanlığı, bizi mevcut olmadığına inandırmış bulunmasıdır.»

* * *

Nükte yapmak yalnız profesyonel mizahçılara mahsus bir meziyet değil. İstemeyerek, fartelere de sık sık rastlanıyor. Prosper Merimée, mizahçı olmadığı halde vaktiyle şöyle demiş:

— «Bu dünyada paradan çok daha mühim şeyler var. Fakat bunlara sahip olabilmek için çok para lâzım.»

Emile Zola da mizahçı değildi... fakat:

— «Nana, meşru olmayan refahını, meşru seefaletine tercih etti» demişti.

Mahzun görünüşlü, üzgün tavırlı piyes yazarı Roger Ferdinand'dan bir nükte:

— «Hiç merak etmeyin. Ben nereye gittiğimi gayet iyi biliyorum... ve Tanrıya şükür gitmiyorum!»

Kahkahasız mizah şekli mizah şekillerinin en iyisi olsa gerek. Büyük ve zengin bir büfe tasavvur edin. Kapısında şöyle bir ilân asılı: «Günün her saatinde arzu edilen her çeşit sandviç bulunur.»

Müşterinin biri:

— «Bana timsahlı bir sandviç verin» diyor.

Garsonun cevabı:

— «Çok pahalıdır efendim.»

— «Olsun... Bana timsahlı bir sandviç.»

— «Başüstüne efendim.»

Garson biraz sonra dönüyor:

— «Patron çok özür diliyor efendim. Ekmeğimiz kalmamış.»

Mizah, hassasiyetin kendi mihveri etrafında dönerek ar ve haya duygularını rencide etmeksizin ahlâkı da mantığı da tepetaklak eden bir sanattır. Buna mukabil Havland yalnız budalaların mantığa önem verdiğini iddia ediyor. Olabilir.

Peki ya mizahçı?... Evet mizahçı da dördüncü buutta yaşayan, kendi gözleriyle gören, fakat gözlüklerini başka birine ödünç vermeyen sanat adamıdır.

Forain'in bir karikatüründe iki kız var. Hayvanat bahçesindeki maymunlar kafesinin önünde konuşuyorlar:

— «Harikulâde yaratıklar değil mi?... Paradan gayri bir noksanları yok.»

Birinci büyük harbin sonunda bir gazeteci şöyle bir yazı yazmıştı:

«General Von Kluck için Konkordiya meydanına şahane bir heykel dikmek bizim için bir nevi minnet borcudur. Heykelin atlı olması kaidesinde de şöyle bir yazı bulunması şart:

MARY ZAFERİNİN
başlıca kahramanı
GENERAL VON KLUCK'A
Fransa'nın teşekkürleriyle

Anlaşılması güç, fazla entellektüel bir espri... Bu tekliften sonra gazetecinin eve, yüzü gözü sargılar içinde döndüğünü ilâveye de lüzum yok değil mi?... Onu bu hale kimin getirdiğini mi merak ettiniz?... Birinci büyük harbe fiilen katılanlardan biri tabiî.

Aradan 45 yıl geçti. Çok şey değişti. Fakat cehaletin dokunulmazlığına bürünmüş durumdaki zihniyet aynen devam ediyor. Bu yüzden de ekseriyetin mizah telâkkisi, gelin - kaynana çekişmeleriyle baldır bacak nüktelerinden ileri gitmeyecektir.

— Plâjlar açılmış..
— Evet hem de fazlasiyle!

Tiyatrolardan Haber

Muammer Karaca Turneye Çıktı

Muammer Karaca

Ünlü komedyenlerimizden Muammer Karaca ve arkadaşları yaz münasebetiyle kepenkleri indirerek turneye çıkmışlardır. Karaca tiyatrosunun repertuvarında şu oyunlar bulunmaktadır: Horon, çiftetelli, sepetçioğlu, kılıç-kalkan, bar. Kılıç-kalkan oyunu için yanında bir miktar tuzlanmış kılıç ve kalkan balığı götürmeyi de ihmal etmiyen Karaca «Ben daha ne oyunlar bilirim ama vaziyet vahim» demektedir.

Güvenilir kaynaklardan haber aldığımıza göre Muammer Karaca önümüzdeki mevsim şehrimizde «İsmet Paşa Duymasın» adlı yepyeni bir oyunu sahneye koyacaktır. Sahnede yapacağı esprileri İsmet Paşanın duyup duymıyacağı şehrimiz sanat ve siyaset çevrelerinde şimdiden merak konusu hâline gelmiştir!

Karacaya bütün oyunlarında başarılar dileriz.

Ozanlarımızı Tanıyalım :

Suat Kaşer

Suat Kaşer biraderimiz 5 Nisan 1919 da usulen İstanbul'da doğmuştur. Hâlen âdet yerini bulsun diye Ankarada yaşamaktadır. Vefa Lisesinde okurken bivefa olduğunu anlıyarak Devlet Konservatuvarı Tiyatro bölümü sınavına girmiş ve biiznillâhiteâlâ kazanmıştır. İşte o gün bu gündür devamlı oyunlar oynamakta, sık sık alkışlanmaktadır. Aktörlüğün yanı sıra spikerlik, mütercimlik, şairlik ve nadiren de ukalâlık yapmaktadır.

Şair ve mair Mim Sunullah'ın canciğer kuzu sarması arkadaşı ve çağdaşıdır. Ünlü editörlerimizden Tel Salim'in de sırdaşı olan mümaünileyh Sehavet hanımın da yoldaşıdır. Suat Kaşer yine Ankara Devlet Tiyatrosundan bir bayanla (kusura bakmayın, adını unuttum vallahi) evli olup memleket nüfusunun artması için büyük gayret sarfetmektedir.

Arasıra kötü şiir yazmakla beraber ekseriya çok güzel şiir okur. Hâkimane, pederâne, âşıkane, dostâne, eczane ve pek nâne bir ses tonu vardır. O şiir söylediği zaman genç kızların yüreği hop kalkar, hop oturur. Ses tonuyla alır, hepsini tiyat-

roya götürür. Ankara'da bir şiir matinesinde şiirlerini okurken hâmile bir kadının çocuğunu düşürdüğü, bir bâkirenin de fücceten ve defaten hâmile kaldığı söylenir. O zamandan beri mutaassıp anneler kızlarını şiir matinelerine göndermemektedirler. Hâmile kadınların şiirlerini okuması da Sağlık Bakanlığınca yasak edilmiş olup, aksine hareket edenler yükte hafif pahada ağır para cezasına çarptırılacaklardır. İlân olur.

Musaadenizle üstadın basılmış eserlerini arz edeyim efendim. Kir (Fethi Girayla), Zürriyet (Ömer Faruk Toprak'la), Merhaba (Zeki Müren'le), Haraç Mezat (Mezat memuru ile), İkinci Kurtuluş (M.B.K. ile), Çayır Yaprakları (Walt Whitmanla), Sihamba (Tel Salim'le).

Bu şiir kitaplarından başka tiyatroya dair bazı eserleri ile çevirileri de vardır.

Aşağıya aldığımız Abuzettin bey adlı şiir onundur ve inanmanızı istirham ederim, bir tek kelimesi değiştirilmemiştir.

ABUZETTİN BEY

Toriği çalıştır kaşalot
Gır geçme
Çaparize gelirsin sonra zıngadak

Kasıntıdan denizler bulanıyor
Bamya tarlası mı sandın dünyayı
Bak atı alan Üsküdar'ı dolanıyor

Her gün ağzın dört köşe
Ama çıngırağı çektiğinin resmidir
Kim dedi sana rüzgâra karşı işe

Asma sakal takma bıyık
Behey ıspanakzade
Bu gidişin sonu karanlık

Tengalarda bocurgat yaparsın
İşin gücün haminto
Bilirim her taşın altında varsın

Fazla viraj alıyorsun ağır ol
Eşekten düşmüş karpuza dönersin sonra
Aheste çek kürekleri kendine gel

Bu devran böyle kalmaz
İmam kayığı yanaştı mı iskeleye
Gözünün yaşına bakan olmaz

Baba mirası değildir hayat
Söylemesi benden
İşlet toriğini bay kaşalot

Suat TAŞER

* * *

Biraz Gelir misiniz?

Schwerin Devlet Tiyatrosundaki temsilden:
Prof. Martin Hellberg Mateh usta rolünde..

Aziz Nesin'in bizim Şehir Tiyatrosunda oynanan «Biraz gelir misiniz?» isimli piyesi şimdi yedi yabancı memlekette sahneye konuyor.

Almanya'da başlayacak temsil için Aziz Nesin'i çağırdılar:

— Biraz gelir misiniz?..

Aziz Nesin «Gelemem!» dedi. Onlar da piyesin adını değiştirip «Mateh usta» koydular...

İlk oynayışta, alkışlar yirmi dakika sürmüş ve seyirciler perdeyi kırk bir kere açtırmışlar...

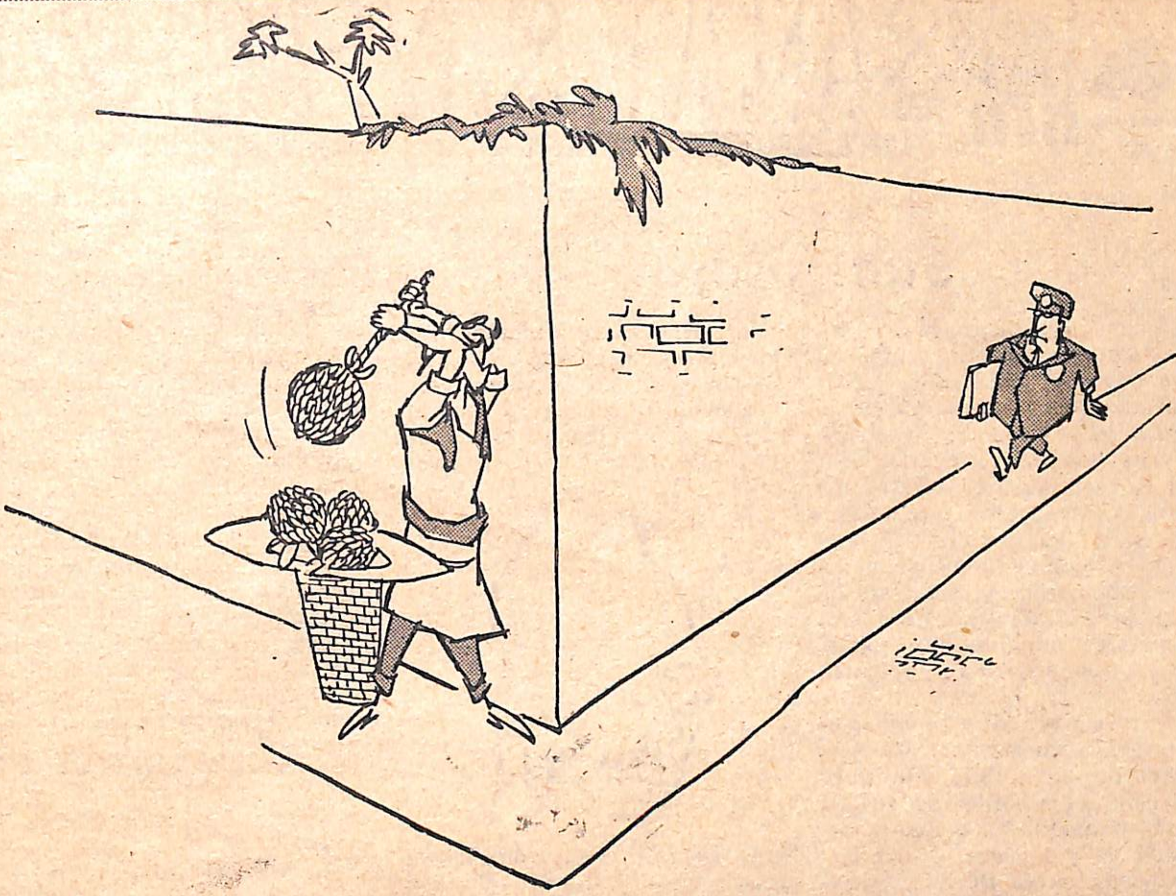
Bu müjdeyi duyunca, son kadehi de yuvarlayan Mim Uykusuz, elini yazarın dizine vurup:

— Ulan Aziz, dedi, sen sahiden Nesin be!.. Kırkbir kere maşallah!

DİL KÖŞESİ :

T ü z ü k : Nizamname
S ü z ü k : Mahmur
D ü z ü k : Normal
K ı z ı k : Asabi mizaclı
Ç i z i k : Resim
B o z u k : Gidişat
Y a z ı k : Anlamsız şiir
K a z ı k : Fiat

DİLSİZ

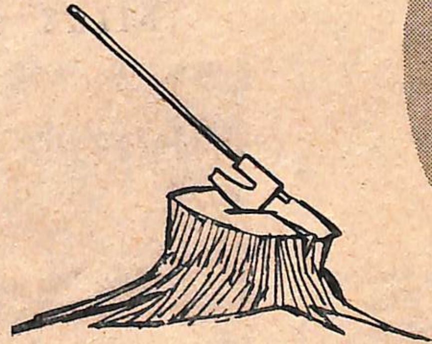

(Belediye seyyar esnafla başa çıkamıyor!) — Gazeteler —

Mac Millan yamalı pa

Mac Millan — Ohooo
yamalıs

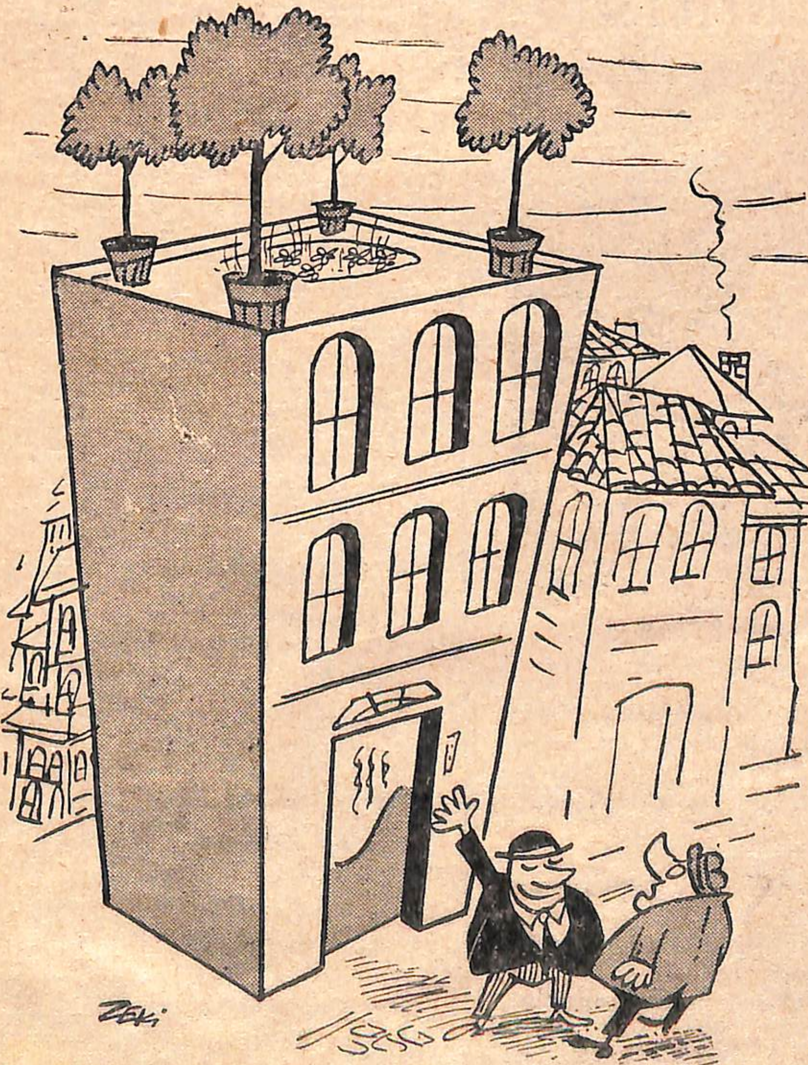

— Ağaç nerde?
— Balta kesti!

— Balta nerde?
— Suya düştü!

—
—

— Bu fiata böyle bahçeli apartman bulamazsınız bayım!

Sadık koca!

Yeni evlenen kadına, arkadaşı sordu:

— Balayınız içinde seni en çok heyecanlandıran hâdise nedir?

— Lâf aramızda kalsın.. Beni en fazla sarsan hâdise; Sadıkın otel defterine hakikî adını yazdırması idi.

* * *

Hap

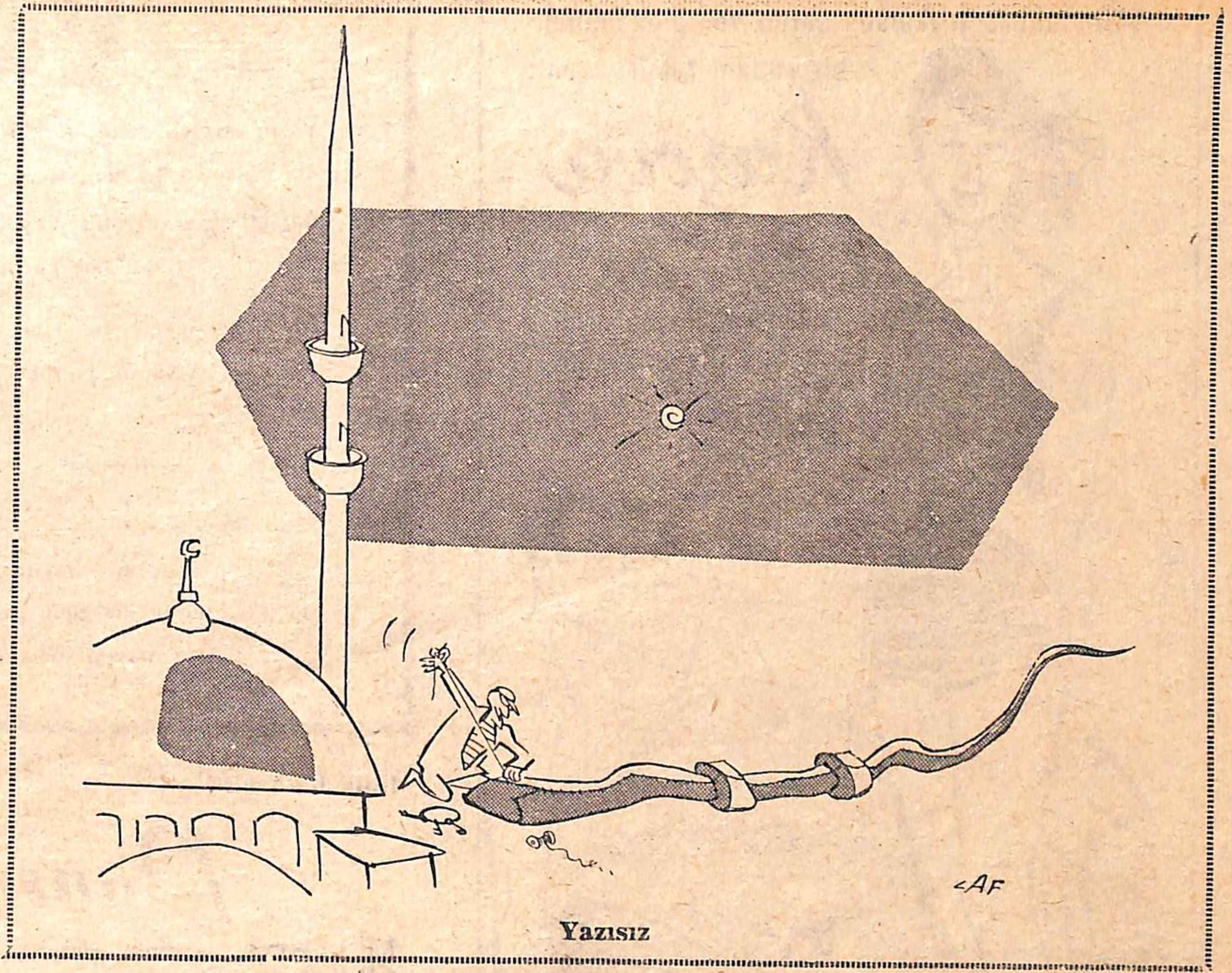
Çok dalgın bir doktordu. Arasıra kriz geçiren bir hastasına ilâç yazar ve bunun nasıl kullanılacağını tarif eder:

— Bu ilâçtan, kriz gelmeden bir saat önce bir hap yutarsınız!

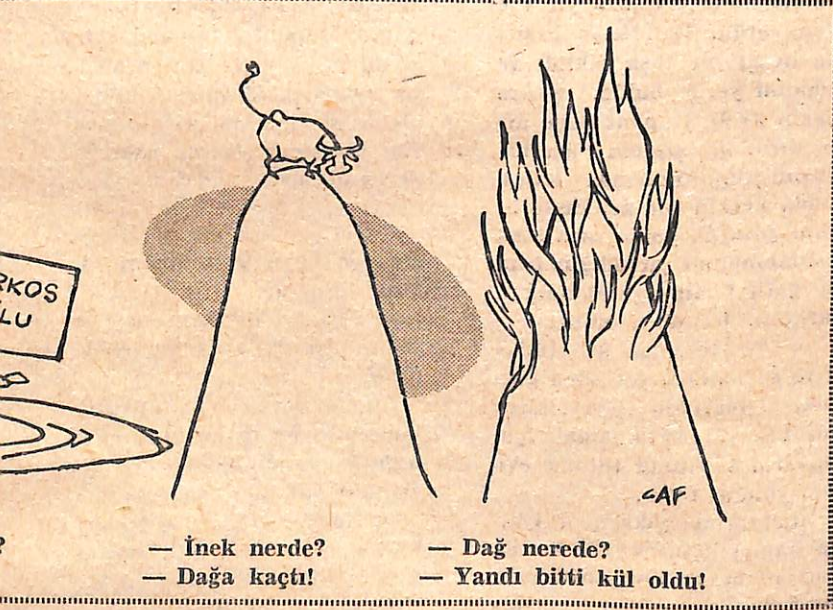

giyiyormuş. (Gazeteler)

Yazısız

?

— İnek nerde?
— Dağa kaçtı!

— Dağ nerede?
— Yandı bitti kül oldu!

Paranın sesi!

Müzisyenlerimizden biri, içtiği limonatanın bedelini vermek üzere kasaya gider. Lirayı para tablasının üzerine fırlatır.

Kasadaki kız, kaşlarını çatarak müzisyene:

— Verdiğiniz paranın sesi hoşuma gitmedi, herhalde...

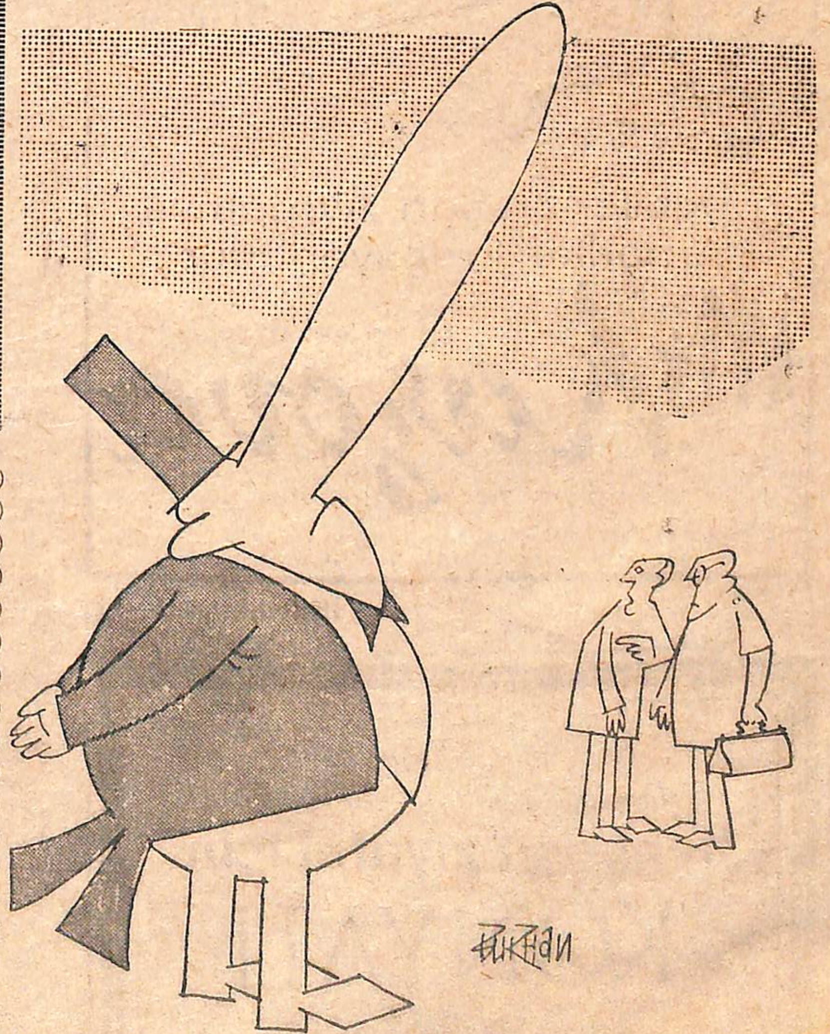
Müzisyen lâfını keser:

— Bir bardak limonata için size Beethoven'in bir senfonisini mi dinletecektim?!

* * *

Lâfugüzaf

* Bir çok insanlar anlatılacak bir şey buluncaya kadar konuşurlar, konuşurlar...

«Erkekler de estetik ameliyatı yaptırıyorlar» — Gazeteler —
— Aman doktorcuğum, şunun burnunu da düzeltmez misin?

Vücudunuzu fevkalâde saran ve mükemmel bir endam temin eden

Kazova LÂSTEKS mayoları ile nazarlar daima üzerinizdedir.

modeller en son Avrupa ve Amerika kreasyonudur

Her mevsimde Kazova giyimde zerafet yaratır.

Mamullerimizi : Kazova mağazalarından ve büyük tuhafiyecilerden ısrarla arayınız.

İlâncılık: 3025—143

Evinizde ve İşyerinizde 5 davetliden 500 davetliye kadar

her çeşit ziyafet için

KONYALI

daima hizmetinizdedir.

Yaz

Yazın civcivli günü: Bugün dördü temmuzun,
Gün hem sıcak, hem uzun!
Gel pilâja sevdiğim!.. Vallahi suya düştü
Kabukları karpuzun!

Giy kırmızı mayonu! Yansın, tutuşsun deniz!
Kül olayım bendeniz!
Kim baksa gözlerimin içine bir dakika
Mutlak görür senden iz!

Altın kumlar üstünde köpükler oya oya,
Gölgeler vurdu koya..
Doğ! Ey bütün kış günü özlediğim güneş doğ!
Yanayım doya doya!..

Çimdik

Minik hikâye :

Pansıman

M. DUPONT, gecenin saat ikisinde hayli yorgun ve bir hayli de çakırkeyif eve dönüyordu. Tam köşe başında ayağı bir taşa takıldı ve kendini yerde buldu. Şansa bakın ki M. Dupont düşe düşe kırık bir şişenin üzerine düşmüştü. Arkasında kalçasında keskin bir acı hissetti; elini götürüp yoklayınca hem pantalonunun yırtıldığını hem de hafif tertip yaralandığını farketti. Kendi kendine:

— «Neyse ucuz atlattık!..» diye söylenerek yerinden güçlükle doğruldu ve yeniden bir kazaya uğramamak için duvarlara tutuna tutuna evinin yolunu tuttu.

Anahtarını çıkarıp ihtiyatla kapıyı açtı. Sevgili karısının yeknesak horultusu evin duvarlarında akisler yapıyordu. M. Dupont:

— Karım iyice dalmış neyseki, diye tekrar söylendi; onu uyandırmadan bir yatağa girebilsem.

Ayaklarının ucuna basarak banyo odasına girdi. Pantalonundan hayır kalmamıştı... Ayrıca yarası da sandığı kadar ufak değildi. M. Dupont bir şeyler yapması, hiç olmazsa bir pansıman koyması gerektiğini anlamıştı. Yarası da öyle biçimsiz yerde idi ki!..

Fakat karısını uyandırmaktansa ölmeği tercih ederdi. Ecza dolabındaki sargı bezi, plâster ve pomatlarla bir pansıman hazırlamıştı... Yalnız bunu nasıl koyacaktı yarasının üzerine? Dolabın üzerindeki aynanın karşısına doğruldu. Kan ter içinde kalmıştı ama, sonunda kazasız belâsız bu işi başarmıştı.

M. Dupont pijamalarını giydikten sonra, hâlâ aralıksız uykusuna devam eden ve hiçbir şeyden haberi olmayan karısının yanına uzandı, derin bir uykuya daldı.

* * *

Ertesi sabah güneş doğmuş ve hayli yükselmişti ki Mme. Dupont:

— «Bu ne uykusu sevgilim?» diyerek kocasını uyandırdı.

Elinde parçalanan pantalonu tutuyor ve kuşkulu gözlerle kocasına bakıyordu. M. Dupont yataktan doğrularak:

— Sorma başıma gelenleri karıcığım, dedi; dün akşam tam eve dönerken ayağım bir taşa takıldı ve kırık bir şişenin üzerine düştüm. Pantalon parçalandığı gibi ben de yaralandım. Eve gelince güzel bir pansıman hazırlayıp yarama koydum... Ay! Hâlâ öyle acıyor ki!

Kocasını sonuna kadar dinledikten sonra Mme. Dupont gülerek cevap verdi:

— Tabiî acır ayol... Baksana pansımanı aynanın tam ortasına yapıştırmışsın!..

* * *

Saçları

Kadın kocasına soruyordu:

— Saçlarım bembeyaz olunca da beni sevecek misin sevgilim?

Kocası cevap verdi:

— Saçlarının her renk değiştirişinde sana olan sevgimde bir azalma oldu mu

Eski Defterlerden

Mizahın Felsefesi

Sedat Nuri'nin kalemile Cenap Şehabettin:

Tâ uzaklarda işte bir piyano,
İnce parmakların temâsile,
İnleyor bir hazan havâsile...

MİZAH gazetelerinin zan ve tahmin olunduğundan pek ziyade mühim bir vazifesi vardır: Uslandırma ve uyandırma!

Mizah bu vazifesini sopa ile, yumrukla, kaba vasıtalarla değil, ustura gibi keskin nüktelerle, şeytan tozu gibi biraz yakan biraz kaşındıran ve hafifçe öfkelendiren nüktelerle yapar. Mizah gazetesinin her cümlesi bir gafilin burnuna çevrilmiş bir fiske olmalıdır.

Mizahçının gözü daima bir tenkid adesesine yapışık, aralıksız etrafımızdaki topluluğu gözden geçirecek, etrafındakilerin aksayan yönlerini, muvazenesiz hareketlerini görecek oynak ve neşeli bir ifade içinde okuyucularına gösterek yanlışlığa düşmüş olanları, tavırlarını düzeltmeye dâvet eyleyecek.

Bazı hareketler vardır ki kanun ona ceza vermez. Meselâ, yalan gurur gibi resmî cezası olmamakla beraber bunların yok edilmesi gereken fenalıklar olduğunu kimse inkâr edemez. İşte Mizah gazetesi bu kusurlara karşı kurulmuş bir darağacıdır. Cesaret edenleri mizahçıların kalem ve fırçaları teşhir eder ve halkın kahkahası kırbaçlar.

Mizah gazeteleri büyük dalgınları dürter: «Efendi kendine gel! der. Çok defa itip yuvarlar. Fakat bundan dolayı düşürenin kuvvetini değil, düşenin zaafını suçlamalıyız. Çünkü cemiyetin isteklerinden biri de muvazenedir.

Düşmemek için pek dik yürümekte çevremizdeki anlayışa yatkın gelmez, o da gülünç olur. Halkın istediği şudur: Az çok kendisine benzeyelim!.. Hepsinin burnu akar bir cemiyet düşününüz: Şüphe yok ki aralarına giren burnu kuruyu nezleli sanacaklardır!

Kahkaha mahkeme cezalarından daha zorludur. Gülünç olmak korkusu ne kadar fenalıkların önünü almış, ne kadar çirkinlikleri oluşundan önce menetmiştir. Biraz zekâsı olanlar, şüphesiz, halkın kahkahasından korktuğu kadar polis müdüründen korkmaz. Bunun içindir ki istenilen şartları toplamış bir mizah dergisi, ahlâk kitabından çok ahlâka hizmet edicidir.

Mizah gazetelerinden merhamet değil, hakikat beklemeliyiz, hattâ hakikatin biraz fazlasını!

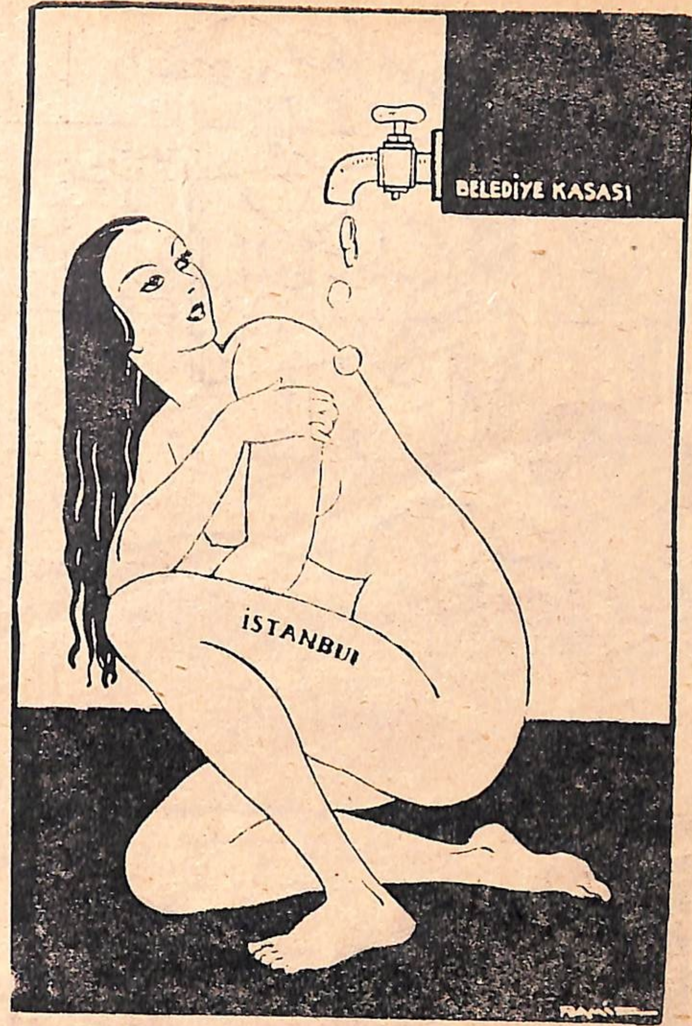
Mizahçı gayet kaygan, gayet gizli kusurlara varıncaya kadar etrafın bütün münasebetsizliklerini yakalayarak pertavsız altına alır hiç bir nazardan gizli kalamayacak derecede büyülttükten sonra basın meydanına atar: Bu kalem veya fırça ile yapılmış bir karikatürdür.

Güldürmek için edep ve terbiyenin sınırlarını aşmak şart değildir. Mizaha istidadı olanlar, utanç bölgesinden çıkmaksızın güldürücü şeyleri kolayca bulabilirler. Etrafımıza bakınca hemen bir kaç mizah konusu toplamak için biraz zeki görüşlü olmak yeter. Modaya uyan kıyafetlerimizin bile pek çoğu gülünçtür. Dostlardan biri modadan bahsederken derdi ki:

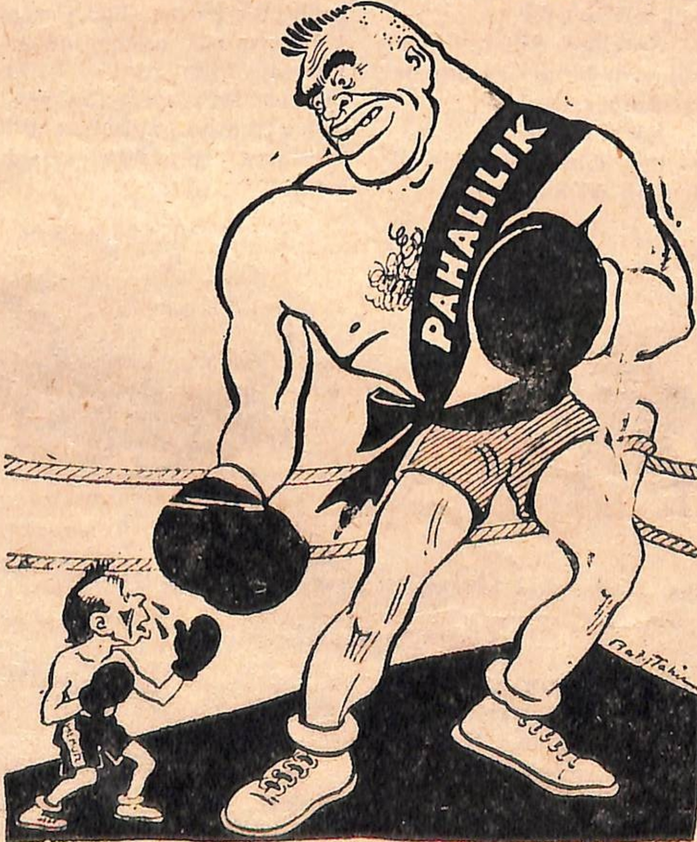
— Moda elbisemizin alaycı bir mimarıdır. Karagözün diyişi ile âyine-i devranda ne görürse bize onu giydirmeye çalışır. Bir moda gazetesine bakınız: bir örnek ötekinin hastası, bir öncekinin sarhoşu, daha öncekinin çıldırmısıdır. Dantelâ köpürür, kurdelâ kıvranır, şerit aşağı yukarı koşar, kumaş ezilir, büzülür, kıvranır, gerinir, buruşur ve kadın sevinir, terziler de güler: İşte moda!

Sözün kısası biraz dikkat etmek zahmetine katlanan bir göz için her taraf bir alay kaynağıdır. Mizahçılar, konu bulmakta, yazarların en az zorluk çekenleridir diyebiliriz. Hele bizde!

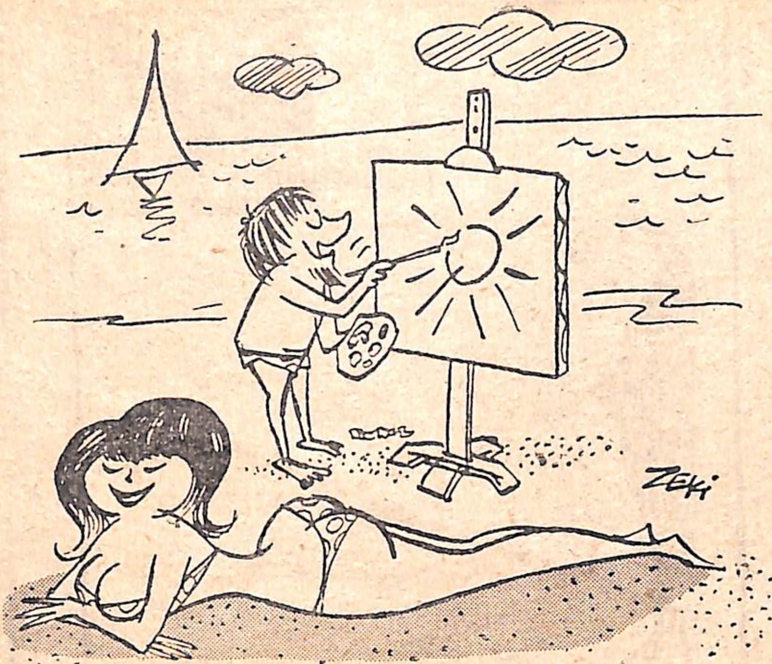
Cenap Şahabettin

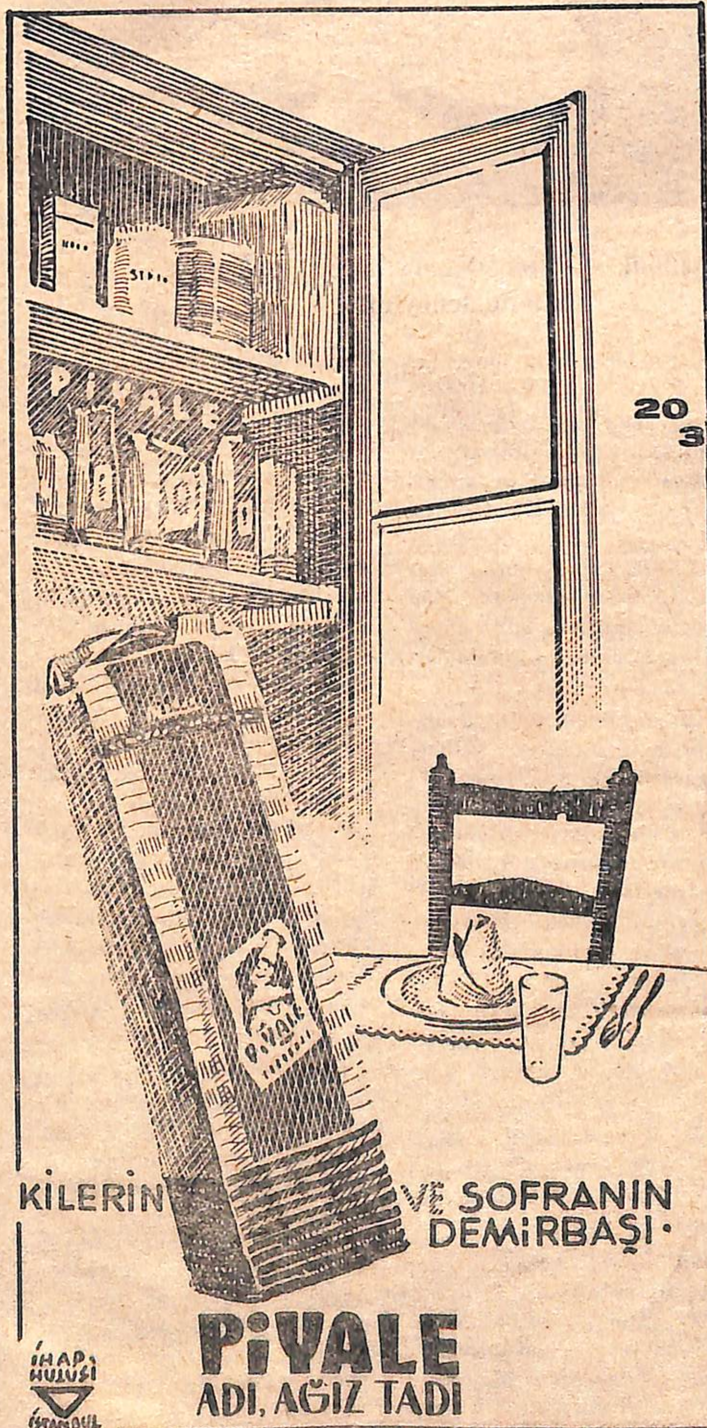
İstanbul — Bana «Kirli» diyorlar.. Haznede su yok ki temizleneyim!

Pahalılık — Amma dayandı ha!..

Yazısız

Reklâmcılık: 2642—145

Milletler Gülüyor

Çıplaklar

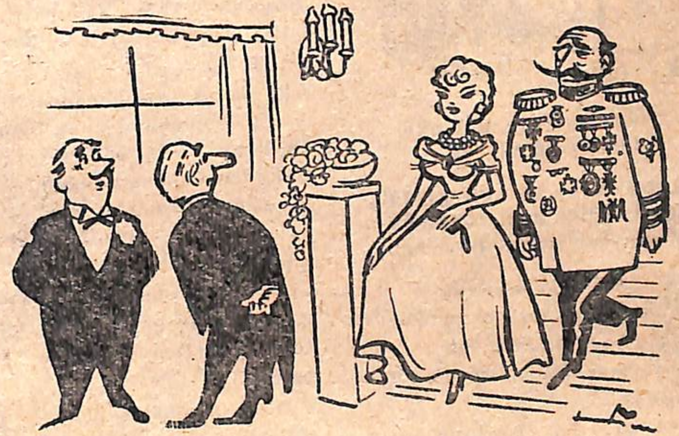
Senelerdir bir dağ köyünde yaşamış olan Sebe amcayı yeğeni şehre indirdi, ve çıplak garson kızların hizmet ettikleri meşhur bir lokantaya götürdü. Sebe amcanın ne yapacağını merak eden yeğeni, onun bu huri gibi güzel çıplaklara hiç aldırmadan yemeğini sakin sakin yediğini görünce biraz bozuldu, ama bir şey söylemedi. Birkaç gün sonra köye amcasını ziyarete gidince sordu:

— Sebe amca; geçen günkü çıplak kızlar nasıldı?

— Ne çıplağı; dedi Sebe amca; ben çıplak falan görmedim.

— Aman amcacığım; nasıl olur? Hani geçen gün seninle şehirde yemek yediğimiz lokantadaki çıplak garson kızlar...

— Haa!... Onlar mı?.. diye güldü Sebe amca; ayol onlar çıplak değillerdi ki, hepsinin ayakkabıları ayaklarındaydı!...

— Ne harika göğüs!
— Hangisininki?.

Geciktirme!

Hollywood'lu artist telefonda nişanlısına:

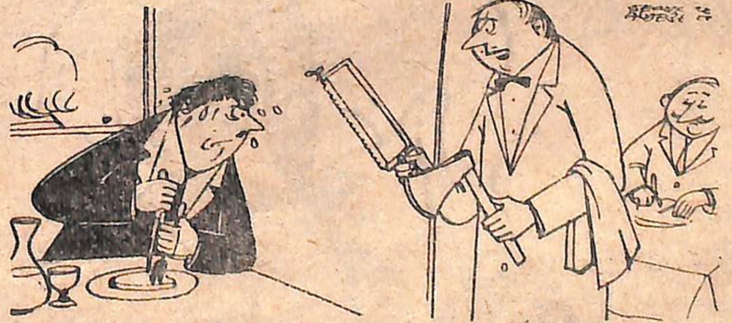
— Sevgilim, diyordu, düğünümüzü biraz geciktirmemiz lâzım gelecek!

— İyi ama niçin?

— Ben dün başka biri ile evlendim de hayatım...

Kütüphane

O kadar mutaassıp bir katolikti ki, kocası kitap satın aldığı zaman erkek muharrirlerin kitapları ile kadın muharrirlerinkini yan yana koydurtmazdı... Bunlar evli olurlarsa buna izin verirdi tabii...

— Bıçakla kesemedinizse, bunları kullanın!

Sevdiği kadın

Adam salıncaklı iskemlesinde oturmuş geleni gideni seyrediyordu. Bir ara, mutfakta yemek hazırlayan karısına seslendi:

— Karıcığım, Mr. Upshew' un hayatından çok sevdiği kadın geçiyor...

Bunu duyan karısı ellerini önlüğüne kurulayarak telâşla mutfaktan fırladı, pencereye geldi:

— Hani, nerde?

— İşte şu mavi trençkotlu kadın...

— Aptal, o Mr. Upshaw'un karısı...

— İyi ya! ben de aksini söylemedim ki...

bir çalgıcının seyahati

çizen: BÜLENT EREN

Akbaba Yaz Sayısı

FİLİZ

Bacağında bulucin denen beyaz dikişli mavi pantalon.. Arka cebinde bir sustalı!..

Bu sustalıyı «Atom»cuğu vermişti ona.

— Yanında bulunsun, demişti, asılan olursa korkma, ver dersini!..

ORHAN KEMAL

Bu romanı AKBABA için yazdı. 4 Temmuz'da başlıyor.

Bir Mizah Şaheseri

Basbayağı Bir KADRİ

aziz nesin

Aziz Nesin, öyle sanıyoruz ki, mizah edebiyatındaki en güzel eserini verdi: «Basbayağı bir Kadri» hikâyede yeni bir rekordur.

Bu uzun hikâyenin yayınlanmasına özel yaz sayımızda başlayacağız.

«Basbayağı bir Kadri» dört sayı sürecek ve size hayatınızın en tatlı kahkahalarını attıracaktır!

İstanbul'da şöhret yapmış meşhur futbolcu Kadri'nin bir Anadolu kasabasındaki maceralarını anlatan bu hikâyeyi, Yusuf Ziya Ortaç okuduktan sonra:

— Ben, dedi, AKBABA'nın kırk bir yıllık hayatında, bir yazıya bu kadar güldüğümü bilmiyorum!

AKBABA'nın özel yaz sayısı 4 Temmuz Perşembe günü çıkacaktır.

Özel sayımız (8) sayfa ilâveli olacak ve yine bir liraya satılacaktır.

4 Temmuzu 4 gözle bekleyiniz!

İSTANBUL

Boğazı, Adaları, Çamlıcayı, eski Beyoğlunu:

YUSUF ZİYA ORTAÇ

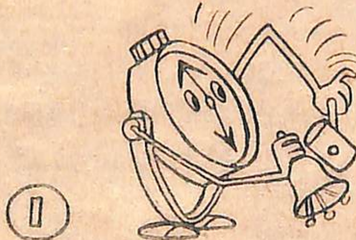
Size bütün özellikleri ve güzelliklerile anlatacaktır.. Bu güzel yazıyı AKBABA'nın

YAZ SAYISI

Size 4 Temmuzda takdim edecektir.

GÜNDÜZ İNSAN GECE KURT

Yalçın Çetin

İşte size yepyeni, bambaşka bir çizgi roman...

«Gündüz insan, gece kurt» u, size Yalçın Çetin hazırladı. Bu titiz çizgili genç sanatçımız şimdi Almanya'da, Alman dergilerinde çalışıyor.

Kalemi ve fırçası, bu romanda göreceksiniz, büsbütün güzelleşmiş ve olgunlaşmış...

«Gündüz insan, gece kurt» yalnız yirmibeş hafta sürecektir.

Bu yeni romanımıza da sekiz sayfa ilâveli özel yaz sayımızda başlayacağız...

Yalçın Çetin Almanya'da.. Ama, kalbi burada ve sizler için çarpıyor. Bizi unutmayan arkadaşımıza teşekkürler ederiz.

4 Temmuzu 4 gözle bekleyiniz.

KOMİSER OSMAN

TURHAN SELÇUK

KUÇEROYA KARŞI

37

ÜST ÜSTE ÜÇ SİLÂH SESİ DUYULUR. FADİK OSMANIN ÖNÜNE GEÇER...

FADİK FADİK! NE YAPTIN?.

ÖLÜYORUM OSMANO... SENİN YAŞAMAN LÂZIMDI... ÇOK SEVDİM SENİ.. DİKKAT ET KENDİNE.....

BENİ KURTARMAK İÇİN KENDİSİNİ FEDA ETTİ. KUÇEROYLA UĞRAŞIRKEN ADAMLARINI UNUTMUŞTUM. FETTULLAH NEREDE KALDI?!

OSMAN ABİ, SANA ATEŞ ETMEK İSTEYENİ VURDUM. DİĞERİNE MANİ OLAMADIM. AMA ONU DA HAKLADIM SONUNDA. FADİK NEREDE?

ÖLDÜ FADİK... EŞKİYALARA GÜVEN OLMUYOR. ZORA GELİNCE KAHPELİK YAPIYORLAR. SENİN GERİLERİNDE PUSUYA YATMAN İSABETLİ OLDU..

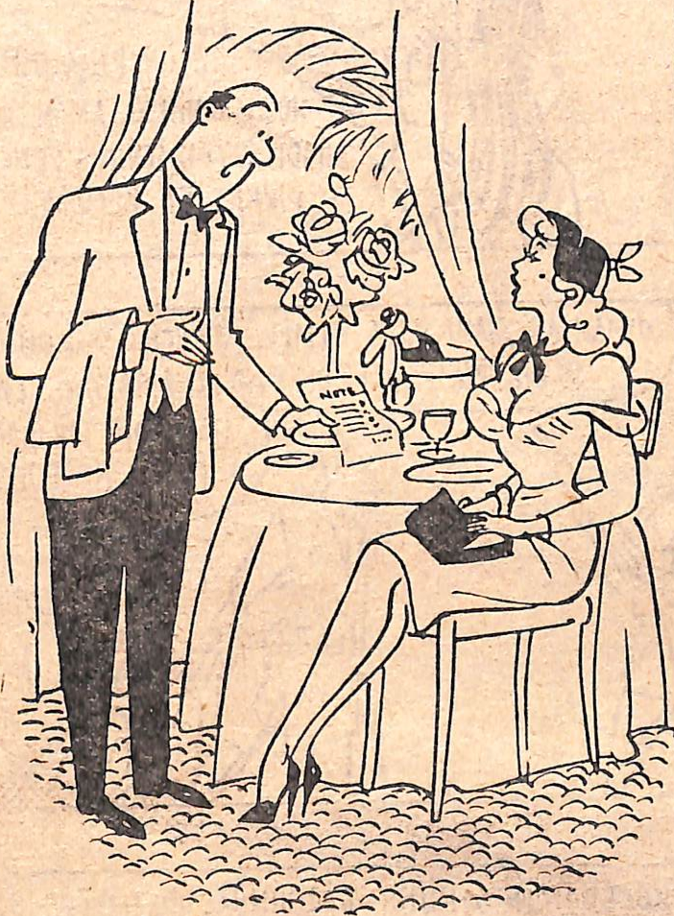
AZ SONRA, GÖRDÜKLERİNE HALÂ ŞAŞAN KÖYLÜLER MEYDANA TOPLANIRLAR.

KUÇERONUN SONUNU GÖRDÜNÜZ. BU SİZLERE İBRET OLACAKTIR. ARTIK KENDİMİ TANITABİLİRİM: BEN KOMİSER OSMAN. KANUN ADAMIYIM, HALKIN YANINDA, EŞKİYANIN KARŞISINDAYIM. KUÇEROYU İSTANBULA GÖTÜRECEĞİM. HOŞÇA KALIN ARKADAŞLAR

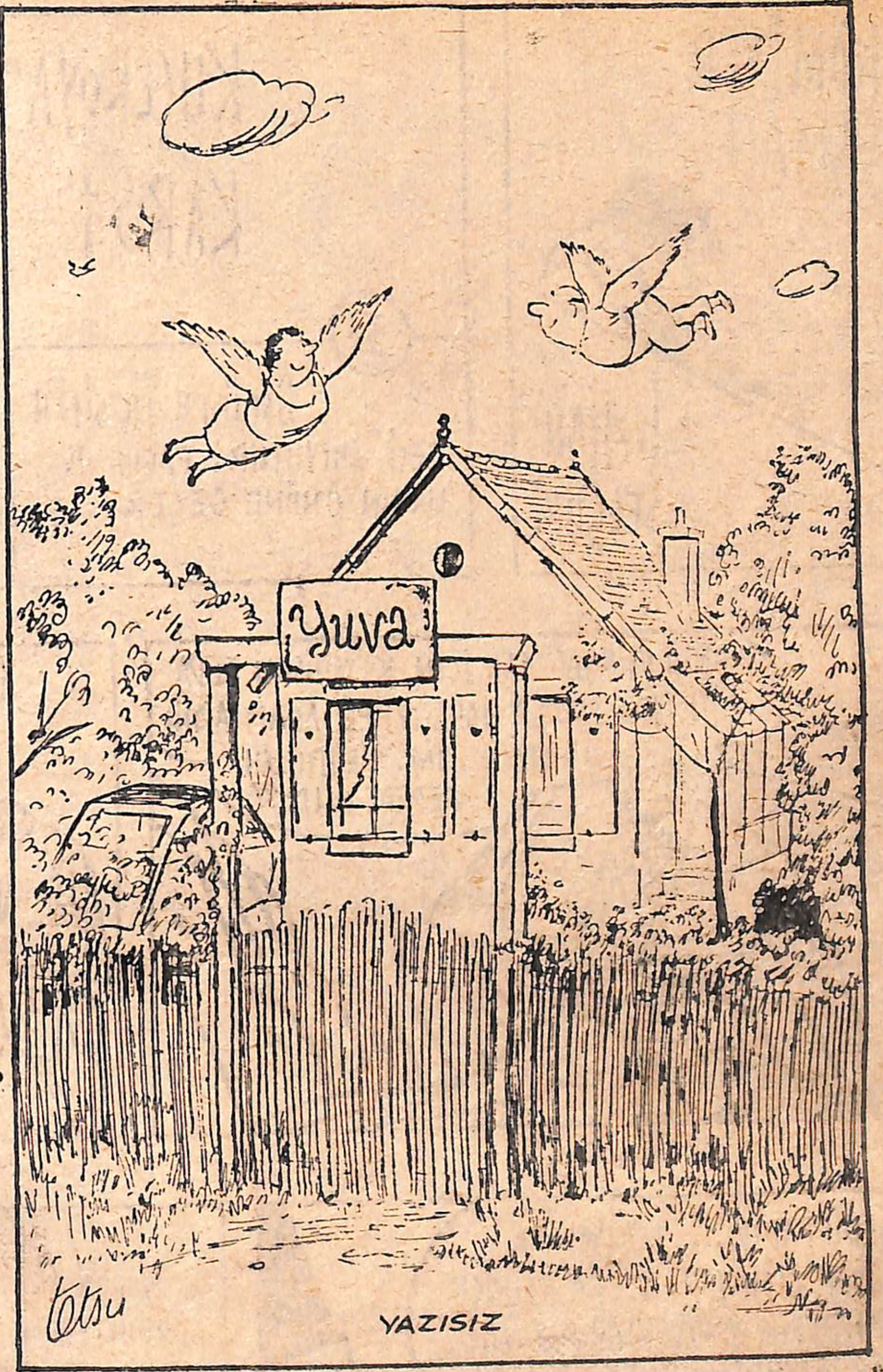
HEMEN O GÜN KOMİSER VE MUAVİNİ, ARDLARINDA ÜNLÜ EŞKİYA KUÇEROYLA BİRLİKTE, YOLA ÇIKARLAR... KAYALIK DAĞLARIN ÜZERİNDE KAYALARLA ÖRÜLMÜŞ, TAPTAZE BİR MEZAR ONLARI SESSİZ SEDASIZ UĞURLUYORDU SANKİ...

SON

dünya KARİKATÜRLERİ

-EĞER HESABI ÖDEMEZSENİZ PATRONU ÇAĞIRACAĞIM...
-O ÖDER Mİ ACABA ?

YAZISIZ

-BİRAZ CESARETSİZ... BANA EVLENME TEKLİF ETMEDEN ÖNCE İKİ KERE SİNEMAYA GÖTÜRDÜ!

-SAAT ON İKİ Mİ ? HAY ALLAH, GENE SPOR HABERLERİNİ KAÇIRDIM...

Paralarını Bankamızda biriktirenler için bu yıl

60

APARTMAN DAiRESi

VE

229

2.600.000

Liralık çeşitli para ikramiyeleri

tamamı

5.2 MiLYON LiRA

YAPI ve KREDi BANKASI

Reklâmcılık - 2870 - 146